

JUBMES BANKA A.D., BEOGRAD

**Finansijski izveštaji
31. decembar 2007. godine i
Izveštaj nezavisnog revizora**

SADRŽAJ

	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1 - 2
Bilans uspeha	3
Bilans stanja	4
Izveštaj o promenama na kapitalu	5
Izveštaj o tokovima gotovine	6
Napomene uz finansijske izveštaje	7 - 55

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Upravnom odboru i akcionarima Jubmes banka a.d., Beograd

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja (strana 3 do 55) Jubmes banke a.d., Beograd (u daljem tekstu "Banka"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2007. godine i odgovarajući bilans uspeha, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz finansijske izveštaje. Reviziju finansijskih izveštaja Banke za 2006. godinu obavio je drugi revizor, u čijem je izveštaju od 15. marta 2007. godine izraženo mišljenje bez rezerve.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i objektivnu prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije i propisima Narodne banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izveštaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usled kriminalne radnje ili greške; odabir i primenu odgovarajućih računovodstvenih politika, kao i korišćenje najboljih mogućih računovodstvenih procena.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izveštajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama obelodanjenim u finansijskim izveštajima. Odabrani postupci su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući procenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izveštaja, u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizijskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola pravnog lica. Revizija, takođe, uključuje ocenu primenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnih procena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

(nastavlja se)

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

**Upravnom odboru i akcionarima
Jubmes banka a.d., Beograd (nastavak)**

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijski položaj Jubmes banke a.d., Beograd na dan 31. decembra 2007. godine, kao i rezultate njenog poslovanja, promene na kapitalu i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije, propisima Narodne banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka i osnovama za sastavljanje finansijskih izveštaja obelodanjenim u napomeni 2. uz finansijske izveštaje.

Beograd, 8. februar 2008. godine

Gordana Radić Đorđević
Ovlašćeni revizor

BILANS USPEHA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2007. godine

(U hiljadama dinara)

	Napomene	2007.	Reviziju obavio drugi revizor 2006.
Prihodi od kamata	3.1, 4	391,948	485,541
Rashodi od kamata	3.1, 4	45,990	35,654
Dobitak po osnovu kamata		345,958	449,887
Prihodi od naknada i provizija	3.2, 5	93,294	129,722
Rashodi naknada i provizija	3.2, 5	11,671	12,507
Dobitak po osnovu naknada i provizija		81,623	117,215
Neto dobitak po osnovu prodaje hartija od vrednosti i učešća	3.4.1, 6	186,682	345,981
Neto prihodi/(rashodi) od kursnih razlika	3.3, 8	12,715	(10,994)
Prihodi od dividendi i učešća	7	520	862
Ostali poslovni prihodi	9	374,962	554,087
Rashodi indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	3.7, 3.12, 10a	(99,999)	(424,720)
Ostali poslovni rashodi	11	(512,964)	(452,247)
Prihodi/(rashodi) od promene vrednosti imovine i obaveza	3.4, 12	166,567	(30,135)
DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA		556,064	549,936
Porez na dobit	3.15, 13	(53,565)	(53,918)
Dobitak od kreiranih odloženih poreskih sredstava i smanjenja odloženih poreskih obaveza	3.15, 13	735	-
Gubitak od smanjenja odloženih poreskih sredstava i kreiranja odloženih poreskih obaveza	3.15	-	(55)
DOBITAK		503,234	495,963
Zarada po akciji u dinarima			
Osnovna zarada po akciji	3.16	4,401	5,018

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane rukovodstva Jubmes banke a.d., Beograd 24. januara 2008. godine

Potpisano u ime Jubmes banke a.d., Beograd:

Milan Stefanović
Predsednik Izvršnog odbora

Stojan Lečić
Zamenik predsednika Izvršnog odbora

Stojan Medaković
Rukovodilac računovodstva

BILANS STANJA
Na dan 31. decembra 2007. godine
(U hiljadama dinara)

	<u>Napomene</u>	<u>2007.</u>	<i>Reviziju obavio drugi revizor</i> <u>2006.</u>
AKTIVA			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.8, 14	266,671	232,872
Depoziti kod centralne banke i hartije od vrednosti koje se mogu refinansirati kod centralne banke	15	1,796,869	2,139,378
Potraživanja za kamatu i naknadu	16	19,792	10,368
Plasmani bankama u zemlji	17	137,386	3,721
Plasmani komitentima	3.4.2, 18	1,798,503	1,313,564
Hartije od vrednosti i drugi plasmani kojima se trguje	3.4.4, 19	122,108	247,595
Ulaganja u hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	3.4.3, 20	7,375	99,881
Učešća u kapitalu i ostale hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	21	541,219	133,878
Nematerijalna ulaganja	3.10, 22	6,580	6,914
Osnovna sredstva	3.10, 22	409,961	422,819
Ostala sredstva i aktivna vremenska razgraničenja	23	<u>15,678</u>	<u>72,926</u>
Ukupna aktiva		<u><u>5,122,142</u></u>	<u><u>4,683,916</u></u>
PASIVA			
Obaveze prema bankama u zemlji	24	117,924	105,433
Obaveze prema komitentima	25	1,824,650	1,779,490
Obaveze za kamate i naknade	26	880	607
Obaveze po osnovu tekućeg poreza na dobitak		1,345	37,467
Ostale obaveze iz poslovanja	27	36,784	27,212
Rezervisanja	28	79,878	191,390
Ostale obaveze i pasivna vremenska razgraničenja	29	11,800	6,622
Odložene poreske obaveze	13	<u>25,261</u>	<u>25,216</u>
Ukupne obaveze		2,098,522	2,173,437
KAPITAL			
Akcijski i ostali kapital	30	1,290,421	1,040,870
Rezerve		1,153,025	967,601
Akumulirana dobit		<u>580,174</u>	<u>502,008</u>
Ukupno kapital		<u><u>3,023,620</u></u>	<u><u>2,510,479</u></u>
Ukupno pasiva		<u><u>5,122,142</u></u>	<u><u>4,683,916</u></u>
VANBILANSNE POZICIJE	31	<u><u>7,933,336</u></u>	<u><u>7,069,494</u></u>

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2007. godine
(U hiljadama dinara)

	2007.	<i>Reviziju obavio drugi revizor</i> 2006.
AKCIJSKI KAPITAL		
Stanje na početku godine	998,213	847,140
Raspodela akcija iz nerasporedjenog dobitka	249,551	151,073
Stanje na kraju godine	<u>1,247,764</u>	<u>998,213</u>
OSTALI KAPITAL I EMISIONA PREMIJA		
Stanje na početku godine	42,657	42,657
Stanje na kraju godine	<u>42,657</u>	<u>42,657</u>
OSTALE REZERVE IZ DOBITI		
Stanje na početku godine	534,346	534,346
Stanje na kraju godine	<u>534,346</u>	<u>534,346</u>
REZERVE IZ DOBITI ZA POTENCIJALNE GUBITKE		
Stanje na početku godine	208,855	3,831
Ukidanje rezerve za potencijalne gubitke	(84,476)	(3,831)
Izdvajanje iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnim i vanbilansnim pozicijama	259,992	208,855
Stanje na kraju godine	<u>384,371</u>	<u>208,855</u>
REVALORIZACIONE REZERVE		
Stanje na početku godine	224,400	198,479
Efekat promene tržišne vrednosti hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	19,952	28,801
Efekat promene odloženih poreskih obaveza	(780)	(2,880)
Efekat ukidanja revalorizacioih rezervi po osnovu prodaje hartije od vrednosti raspoloživih za prodaju	(9,264)	-
Stanje na kraju godine	<u>234,308</u>	<u>224,400</u>
AKUMULIRANA DOBIT		
Stanje na početku godine	502,008	362,142
Ukidanje rezerve za potencijalne gubitke	84,475	3,831
Raspodela akcija iz nerasporedjenog dobitka	(249,551)	(151,073)
Izdvajanje iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnim i vanbilansnim pozicijama	(259,992)	(208,855)
Dobitak tekuće godine	503,234	495,963
Stanje na kraju godine	<u>580,174</u>	<u>502,008</u>
UKUPNO KAPITAL	<u>3,023,620</u>	<u>2,510,479</u>

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2007. godine
(U hiljadama dinara)

	2007.	<i>Reviziju obavio drugi revizor</i> 2006.
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	528,096	872,321
Prilivi kamata	247,530	394,194
Prilivi naknada	86,144	104,740
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih prihoda	193,902	372,122
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	520	1,265
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(503,061)	(487,497)
Odlivi po osnovu kamata	(42,378)	(36,651)
Odlivi po osnovu naknada	(11,671)	(12,507)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(295,513)	(285,432)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i ostalih dažbina na teret prihoda	(48,837)	(46,552)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(104,662)	(106,355)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	25,035	384,824
(Povećanje) plasmana i (smanjenje)/povećanje uzetih depozita	(364,898)	(664,315)
(Povećanje) kredita i plasmana bankama i drugim finansijskim organizacijama	(28,510)	(1,021,008)
(Povećanje)/smanjenje kredita i plasmana komitenata	(484,959)	617,654
Smanjenje HOV i drugih plasmana namenjenih prodaji	214,956	86,842
Povećanje/(smanjenje) depozita banaka	66,933	(15,025)
Smanjenje depozita klijenata	(21,873)	(309,507)
Plaćeni porez na dobit	(83,445)	(8,271)
Isplaćene dividende	(28,000)	(15,000)
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti nakon poreza na dobit	(339,863)	(279,491)
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(50,359)	(20,467)
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava	(50,359)	(20,467)
Prilivi od prodaje učešća i udela	-	10
Odlivi po osnovu ulaganja u dugoročne HOV	-	(3,788)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(50,359)	(24,245)
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	416,957	95,693
Prilivi po osnovu dugoročnih kredita i subordiniranih obaveza	416,957	95,693
Neto priliv po osnovu uzetih kratkoročnih kredita	-	5,425
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	416,957	101,118
Svega neto prilivi gotovine	945,053	973,439
Svega neto odlivi gotovine	(918,318)	(1,176,057)
Neto povećanje/(smanjenje) gotovine	26,735	(202,618)
Gotovina na početku godine	232,872	413,592
Pozitivne kursne razlike, neto	7,064	21,898
Gotovina na kraju godine	266,671	232,872

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2007. godine

1. OSNIVANJE I POSLOVNA POLITIKA BANKE

JUBMES banka a.d. Beograd (u daljem tekstu "Banka") osnovana je 29. juna 1979. godine, u skladu sa posebnim saveznim zakonom kao specijalizovana banka za finansiranje i osiguranje izvoznih poslova kojima se podstiče i unapređuje dugoročna ekonomska i finansijska saradnja domaćih preduzeća, kada je i upisana u sudski registar Privrednog suda u Beogradu.

Banka je po posebnom zakonu poslovala do 1997. godine kada je donet Zakon o prestanku važenja Zakona o Jugoslovenskoj banci za međunarodnu ekonomsku saradnju (Sl. list SRJ br. 29/97). Ovim zakonom Banka je bila dužna da izvrši usaglašavanje organizacije i poslovanja sa zakonom kojim se uređuje organizacija i poslovanje banaka i drugih finansijskih organizacija. U postupku usaglašavanja organizacije i poslovanja sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama i pratećim odlukama, osnivači Banke su 15. septembra 1997. godine zaključili Ugovor o osnivanju, a Skupština Banke je donela Statut i druga relevantna akta potrebna za rad Banke. Banka je počela da posluje u skladu sa propisima koji se primenjuju za komercijalne banke od 1. jula 1998. godine.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama, dužna je da posluje na principima likvidnosti, sigurnosti plasmana i rentabilnosti, radi ostvarivanja dobiti.

Osnovne aktivnosti Banke su obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu, kreditni poslovi, depozitni poslovi i poslovi kupoprodaje deviza. Ostale aktivnosti obuhvataju poslove izdavanja garancija, otvaranja akreditiva i ostale bankarske poslove.

U skladu sa Zakonom o bankama (Službeni glasnik Republike Srbije, br. 107/2005), Skupština Banke je u 2006. godini usvojila izmene i dopune Ugovora o osnivanju i usvojila novi Statut. Ovim izmenama i dopunama promenjen je naziv banke. Pun naziv Jugoslovenska banka za međunarodnu ekonomsku saradnju a.d. je izmenjen i sada glasi: JUBMES banka a.d. Beograd. Za usvajanje navedenih akata i izmena Banka je dobila prethodnu saglasnost Narodne banke Srbije.

Banka je na dan 31. decembra 2007. godine zapošljavala 115 radnika (31. decembra 2006. godine: 107 zaposlenih). Sedište Banke je u ulici Bulevar Zorana Đinđića 121 u Beogradu. Poreski identifikacioni broj Banke je 100001829.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji Banke za 2007. godinu sastavljeni su u skladu sa važećim propisima u Republici Srbiji zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i reviziji (Službeni glasnik Republike Srbije, br. 46/2006), Zakonom o bankama i pratećom regulativom Narodne banke Srbije izdatom na osnovu navedenih zakona. Zakonom o računovodstvu i reviziji propisano je da banke vode, sastavljaju i prezentuju svoje finansijske izveštaje u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MRS/MSFI").

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni prema konceptu istorijskih troškova, izuzev za hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju koje su vrednovane po tržišnoj vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2007. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

Primena sledećih tumačenja standarda (IFRIC) koja su obavezna za primenu u izveštajnim periodima koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2007. godine, nije imala za rezultat značajnije promene računovodstvenih politika Banke, niti efekat na finansijske izveštaje Banke u periodu početne primene:

- IFRIC 7 “Primena pristupa preračunavanja po MRS 29: Finansijsko izveštavanje u hiperinflatornim privredama“;
- IFRIC 8 Delokrug MSFI 2 “Plaćanja zasnovana na akcijama“;
- IFRIC 9 “Ponovna procena ugrađenih derivata“;
- IFRIC 10 “Periodično finansijsko izveštavanje i obezvređenje“;
- IFRIC 11, MSFI 2 “Transakcije sa akcijama grupe i sa otkupljenim sopstvenim akcijama“; i
- MSFI 7 “Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ i komplementarna dopuna MRS 1 “Prikazivanje finansijskih izveštaja” – Obelodanjivanje kapitala.

Rešenjem Ministra finansija Republike Srbije (broj 011-00-738-2003-01, od 30. decembra 2003. godine) utvrđeni su i objavljeni Okvir i MRS koji su bili u primeni na dan 31. decembra 2002. godine i na kome se zasnivaju i prethodni i novi Zakon o računovodstvu i reviziji.

Promene u MRS, kao i novi MSFI i odgovarajuća tumačenja, izdati nakon navedenog datuma, nisu objavljeni i zvanično usvojeni u Republici Srbiji, i saglasno tome nisu primenjeni u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja.

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji još nisu na snazi

Banka nije prevremeno usvojila sledeće standarde, tumačenja standarda i izmene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, ali nisu bili u primeni za izveštajne periode koji počinju od 1. januara 2007. godine:

- MSFI 8 “Poslovni segmenti“ (stupa na snagu od 1. januara 2009. godine).
- IFRIC 12 “Ugovori o koncesiji za pružanje usluga“ (stupa na snagu od 1. januara 2008. godine). IFRIC 12 nije relevantan za poslovne aktivnosti Banke.
- IFRIC 13 “Programi lojalnosti kupaca“ (stupa na snagu od 1. jula 2008. godine). Rukovodstvo smatra da IFRIC 13 nije relevantan za poslovne aktivnosti Banke.
- IFRIC 14 “Ograničenja sredstava utvrđenog plana naknada, minimalni zahtevi za finansiranjem i njihov međusobni uticaj“ (stupa na snagu od 1. januara 2008. godine). Rukovodstvo smatra da navedeno tumačenje nije relevantno za poslovanje Banke.
- MRS 23 “Troškovi pozajmljivanja“: Izmene i dopune koje se odnose na kapitalizaciju troškova pozajmljivanja (stupaju na snagu od 1. januara 2009. godine). Banka će početi da primenjuje MRS 23 (dopunjen) od 1. januara 2009. godine, ali standard trenutno nije primenjiv budući da Banka nema sredstava kvalifikovanih za pripisivanje troškova pozajmljivanja.
- Revidirani MRS 1 “Prikazivanje finansijskih izveštaja“ (stupa na snagu za godišnje periode koji počinju 1. januara 2009. godine ili nakon tog datuma).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2007. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (Nastavak)**2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)**

Finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanim Pravilnikom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke i druge finansijske organizacije (Službeni glasnik Republike Srbije, br. 8/2007), koji u pojedinim delovima odstupa od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa MRS 1 "Prikazivanje finansijskih izveštaja".

Pored toga, u skladu sa navedenim Pravilnikom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke i druge finansijske organizacije, u Izveštaju o tokovima gotovine, pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se novčana sredstva na računu Banke i računima blagajne (dinarske i devizne), čekovi i devizna sredstva na računima kod Narodne banke Srbije, domaćih i stranih banaka. Navedena računovodstvena politika odstupa od MRS 7 "Izveštaj o tokovima gotovine", u skladu sa kojim se pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju stanja sa rokom dospeća do tri meseca od dana pribavljanja ili kraće, uključujući gotovinu u blagajni, depozite po viđenju, blagajničke zapise, kao i kratkoročne visokolikvidne plasmane koji se mogu lako mogu konvertovati u poznate iznose gotovine i koji su podložna beznačajnom riziku promene vrednosti.

Shodno navedenom u prethodnim paragrafima, priloženi finansijski izveštaji Banke za 2007. godinu se ne mogu tretirati kao finansijski izveštaji sastavljeni u potpunosti u saglasnosti sa Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Iznosi u finansijskim izveštajima iskazani su u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Priloženi finansijski izveštaji uključuju potraživanja, obaveze, rezultate poslovanja, promene na kapitalu i novčane tokove Banke bez uključivanja zavisnih preduzeća. Banka sastavlja i konsolidovane finansijske izveštaje, koji se sastavljaju i predaju u skladu sa relevantnim računovodstvenim propisima Republike Srbije.

2.2. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene se razmatraju periodično, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

Najznačajnije procene odnose se na utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata koji nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu korišćenjem tehnika vrednovanja, obezvređenje kredita i potraživanja, obezvređenje učešća u kapitalu i drugih hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, priznavanje odloženih poreskih sredstava i definisanje pretpostavki neophodnih za aktuarski obračun naknada zaposlenih po osnovu otpremnina.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2007. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (Nastavak)

2.3. Usporedni podaci

Usporedne podatke čine revidirani finansijski izveštaji Banke za 2006. godinu.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostali rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenta.

Za sve finansijske instrumente merene po amortizovanoj ceni i kamatonosne finansijske instrumente klasifikovane kao raspoložive za prodaju, prihodi ili rashodi po osnovu kamata knjiženi su po ugovorenoj kamatnoj stopi, koja predstavlja stopu koja precizno diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta ili, kada je to prikladno, u kraćem vremenskom periodu, na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza. Naknada za odobravanje kredita, koja čini sastavni deo efektivne kamatne stope (Napomena 3.2), posebno se evidentira u okviru prihoda od naknada i provizija.

3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda, odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni.

Naknade za odobravanje kredita koje se obračunavaju i naplaćuju jednokratno unapred, razgraničavaju se na proporcionalnoj osnovi na period korišćenja kredita (Napomena 29). Proporcionalno razgraničavanje naknada se ne razlikuje materijalno od primene efektivnog prinosa.

3.3. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu valutne klauzule

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta). Kao što je izneto u Napomeni 2.1., finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke.

Sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije važećem na dan bilansa stanja (Napomena 39). Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2007. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**3.3. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu valutne klauzule (nastavak)**

Sredstva u dinarima za koje je ugovorena zaštita od rizika primenom valutne klauzule, odnosno vezivanjem za kurs dinara u odnosu na EUR i USD na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po ugovorenom kursu utvrđenom na međubankarskom sastanku deviznog tržišta koji je važio na taj dan. Dobici i gubici nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u bilansu uspeha u okviru prihoda, odnosno rashoda od promene vrednosti imovine i obaveza (Napomena 12).

3.4. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha), koji su direktno pripisivani nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke, od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum poravnanja, odnosno datum kada je sredstvo isporučeno drugoj strani.

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Banka izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima, što se dešava kada su prava korišćenja instrumenata realizovana, istekla, napuštena ili ustupljena. Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada je obaveza predviđena ugovorom ispunjena, otkazana ili istekla.

Banka je klasifikovala finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha, krediti i potraživanja; hartije od vrednosti koje se drže do dospeća i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Rukovodstvo Banke vrši klasifikaciju finansijskih instrumenata pri inicijalnom priznavanju.

3.4.1. *Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha*

Ova kategorija uključuje finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja i ona koja se vode po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijska sredstva se klasifikuju kao sredstva za trgovanje ako su pribavljena radi prodaje ili ponovne kupovine u kratkom roku, radi ostvarivanja dobitaka iz kratkoročnih promena cena istih. Navedena sredstva se evidentiraju po fer vrednosti u bilansu stanja. Hartije od vrednosti kojima se trguje sastoje se od obveznica Republike Srbije po osnovu stare devizne štednje.

Svi dobitci i gubici koji nastaju prilikom vrednovanja i prodaje finansijskih sredstava po fer vrednosti iskazuju se u bilansu uspeha.

3.4.2. *Kredit i potraživanja*

Kredit i plasmani bankama i komitentima odobreni od strane Banke evidentiraju se u bilansu stanja od momenta prenosa sredstava korisniku kredita. Na dan bilansa stanja krediti su iskazani po amortizovanoj vrednosti korišćenjem ugovorene kamatne stope, umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja i direktan otpis.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2007. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.4. Finansijski instrumenti (nastavak)***3.4.2. Krediti i potraživanja (nastavak)*

Efektivi neprimenjivanja efektivne kamatne stope u skladu sa MRS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i vrednovanje", po kome se krediti vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, po proceni rukovodstva Banke nisu materijalno značajni na iskazane plasmane komitentima i finansijske izveštaje posmatrane u celini, zato što Banka naknadu koja predstavlja sastavni deo efektivne kamatne stope naplaćuje jednokratno unapred i razgraničava tokom perioda trajanja kredita (Napomena 3.2.).

U skladu sa internom politikom Banke, na svaki izveštajni datum Banka procenjuje da li postoji objektivni dokaz umanjena (obezvređenja) vrednosti finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava.

Gubici po osnovu obezvređenja se priznaju samo ako postoji objektivni dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva i kada isti utiču na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji mogu biti pouzdano procenjeni.

Indikatori na osnovu kojih Banka određuje da li postoji objektivni dokaz o obezvređenju kredita i plasmana uključuju sledeće: kašnjenja u plaćanju ugovorene otplate glavnice ili kamate, finansijske poteškoće dužnika, uključujući i mogućnost bankrotstva ili nekog drugog vida finansijske reorganizacije dužnika, kršenje ugovornih obaveza, pogoršanje konkurentne pozicije dužnika, smanjenje vrednosti instrumenata obezbeđenja kredita, kao i drugi pokazatelji koji ukazuju da postoji merljivo smanjenje budućih tokova gotovine, kao što su promene u nacionalnim i ekonomskim uslovima koji su u neposrednoj vezi sa neizvršenjem ugovorenih obaveza.

Shodno usvojenoj politici, Banka prvo procenjuje da li postoji objektivni dokaz o obezvređenju za pojedinačno finansijsko sredstvo koje je pojedinačno značajno, i pojedinačno ili grupno za finansijska sredstva koja nisu pojedinačno značajna. Ukoliko Banka utvrdi da ne postoji objektivni dokaz o obezvređenju za pojedinačno finansijsko sredstvo, bilo da je značajno ili ne, navedeno sredstvo Banka uključuje u grupu finansijskih sredstava sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika i grupno ih procenjuje za obezvređenje. Sredstva koja se pojedinačno procenjuju za obezvređenje i za koja se gubitak pri obezvređenju priznaje ili nastavlja da se priznaje, ne uključuju se u grupno procenjivanje obezvređenja.

Ukoliko postoji objektivni dokaz da je nastao gubitak zbog umanjena vrednosti, iznos gubitka se utvrđuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti kredita i njegove nadoknativne vrednosti, koja predstavlja sadašnju vrednost procenjenih budućih tokova gotovine, diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi za to finansijsko sredstvo. Kalkulacija sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine finansijskog sredstva obezbeđenog kolateralom reflektuje tokove gotovine koji mogu nastati po osnovu realizacije instrumenta obezbeđenja plaćanja. Ukoliko kredit ili plasman koji se drži do dospeća ima varijabilnu kamatnu stopu, diskontna stopa za odmeravanje bilo kog gubitka zbog obezvređenja je trenutna kamatna stopa sadržana u ugovoru.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2007. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.4. Finansijski instrumenti (nastavak)***3.4.2. Krediti i potraživanja (nastavak)*

Za potrebe grupne procene obezvređenja, finansijska sredstva se grupišu na osnovu sličnih karakteristika kreditnog rizika i internog sistema klasifikacije Banke po vrsti sredstva, industrijskoj grani, geografskoj lokaciji, vrsti obezbeđenja statusu dospelih a nenaplaćenih kredita i sl. Budući tokovi gotovine za grupu finansijskih sredstava koja se kolektivno klasifikuju, procenjuju se na osnovu iskustva Banke o prethodnim, istorijskim gubicima za sredstva sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika.

Podaci o istoriji ostvarivanja gubitaka za svrhe grupne procene obezvređenja sredstava se koriguju na osnovu trenutno dostupnih podataka koji odražavaju efekte tekućeg stanja koje je uticalo na period u kome je iskustvo u ostvarivanju gubitaka stečeno, kao i da bi se otklonili efekti uslova iz prethodnog perioda koji trenutno ne postoje. Procene promena u budućim tokovima gotovine za grupe sredstava odražavaju i direktno su u skladu sa promenama određenih pokazatelja iz godine u godinu (promene u stopi nezaposlenosti, cenama nekretnina, statusu plaćanja ili drugim promenama koje ukazuju na promene u verovatnoći ostvarivanja gubitaka u Banci i njihove razmere). Banka redovno proverava i presipituje metodologiju i pretpostavke korišćene za procenu budućih tokova gotovine kako bi se smanjile razlike između procenjenih gubitaka i stvarno nastalih gubitaka.

Gubici nastali po osnovu umanjenja vrednosti kredita i potraživanja, kao i ostalih finansijskih sredstava, evidentirani su u bilansu uspeha kao rashodi indirektnih otpisa plasmana (Napomena 10).

Otpis nenaplativog potraživanja vrši se na osnovu odluka suda, Skupštine Banke ili Izvršnog odbora Banke kada nema realne mogućnosti za naplatu i kada su svi instrumenti obezbeđenja naplate kredita aktivirani.

Ukoliko se u narednom periodu iznos gubitka zbog obezvređenja kredita smanji usled događaja koji se odigrao nakon priznavanja umanjenja vrednosti, prethodno priznat gubitak zbog umanjenja vrednosti se koriguje promenama na računu ispravke vrednosti, a iznos korekcije se priznaje u bilansu uspeha kao prihod od ukidanja indirektnih otpisa plasmana.

Banka sa svojim komitentima ugovara valutnu klauzulu. Krediti u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika vezivanjem za kurs dinara u odnosu na EUR ili USD, revalorizovani su u skladu sa konkretnim ugovorom za svaki kredit. Razlika između vrednosti neotplaćene glavnice i iznosa obračunatog primenom valutne klauzule iskazana je u okviru plasmana komitentima. Valutna klauzula predstavlja ugrađeni derivat koje se ne evidentira odvojeno od osnovnog ugovora, s obzirom da su ekonomske karakteristike i rizici ugrađenog derivata usko povezani sa osnovnim ugovorom (Napomena 3.6).

Dobici/gubici nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u bilansu uspeha kao prihodi/rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza (Napomena 12).

3.4.3. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća

Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća su finansijska sredstva sa fiksnim plaćanjima ili plaćanjima koja mogu da se utvrde i sa fiksnim dospećem, za koje Banka ima pozitivnu nameru i sposobnosti da ih drži do dospeća. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća sastoje se od eskontovanih menica preduzeća.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2007. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.4. Finansijski instrumenti (nastavak)***3.4.3. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća (nastavak)*

Nakon inicijalnog priznavanja, hartije od vrednosti koje se drže do dospeća evidentiraju po se amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, umanjenoj za ispravke vrednosti, odnosno gubitak po osnovu obezvređenja. Amortizovana vrednost obračunava se uzimajući u obzir sve diskonte ili premije pri kupovini, kao i naknade koje su sastavni deo ugovorene kamatne stope, u toku perioda dospeća.

Iznos gubitka usled obezvređenja hartija od vrednosti koje se drže do dospeća obračunava se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti ulaganja i sadašnje vrednosti očekivanih tokova gotovine eskontovanih po originalnoj kamatnoj stopi ulaganja i iskazuje se u bilansu uspeha kao rashod indirektnih otpisa plasmana.

3.4.4. Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju

Hartije od vrednosti koje su namenjene da se drže na neodređeni vremenski period, a koje mogu biti prodane usled potrebe za obezbeđenjem likvidnosti ili izmena u kamatnim stopama, kursovima stranih valuta ili cena kapitala, klasifikuju se kao "hartije od vrednosti raspoložive za prodaju". Hartije od vrednosti sastoje se od instrumenata kapitala banaka i drugih pravnih lica i drugih hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju.

Nakon inicijalnog priznavanja, hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, se iskazuju po fer vrednosti. Fer vrednosti hartija od vrednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cenama ponude. Nerealizovani dobiti i gubici po osnovu hartija raspoloživih za prodaju evidentiraju se u okviru revalorizacionih rezervi, dok se hartija od vrednosti ne proda, naplati ili na drugi način realizuje, ili dok ta hartija od vrednosti nije trajno obezvređena. Kada se hartije od vrednosti raspoložive za prodaju otuđe ili kada im se umanja vrednost, kumulirane korekcije fer vrednosti priznate u okviru kapitala evidentiraju se u bilansu uspeha.

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica koja nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu izuzeta su od vrednovanja po tržišnoj vrednosti i iskazana su po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja.

3.4.5. Depoziti banaka i komitenata

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se prvobitno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu ugovorene kamatne stope.

3.4.6. Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2007. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.5. Prebijanje finansijskih instrumenta**

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju i njihova razlika se priznaje u bilansu stanja, ako, i samo ako, postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

3.6. Derivati

Banka ne koristi računovodstvo zaštite transakcija od rizika (hedžing).

Banka sa svojim komitentima ugovara valutnu klauzulu (Napomena 3.4.2.). Valutna klauzula predstavlja ugrađeni derivat koji se ne evidentira odvojeno od osnovnog ugovora, s obzirom da su ekonomske karakteristike i rizici ugrađenog derivata usko povezani sa osnovnim ugovorom.

Dobici/gubici nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u bilansu uspeha kao prihodi/rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza (Napomena 12).

3.7. Posebna rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki

Posebna rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki se utvrđuje u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke (Službeni glasnik Republike Srbije, br. 57/2006 i 116/2006).

Ukupna potraživanja od jednog dužnika (bilansna aktiva i vanbilansne stavke) klasifikuju se u kategorije od A do D, u zavisnosti od mogućnosti naplate potraživanja. Naplativost potraživanja od jednog dužnika procenjuje se na osnovu urednosti servisiranja obaveza dužnika i njegovog finansijskog položaja, broja dana prekoračenja otplate glavnice i kamate, kao i kvaliteta pribavljenih sredstava obezbeđenja. Ukupna potraživanja, pre obračuna posebne rezerve za procenjene gubitke, umanjuju se za određene odbitne stavke predviđene Odlukom.

Na osnovu klasifikacije potraživanja, a u skladu sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije, posebna rezerva za procenjene gubitke obračunava se primenom sledećih procenata: A (1%- 2%), B (5-15%), V (20%- 35%), G (40%-75%) i D (100%).

Banka je svojim unutrašnjim aktom odredila kriterijume i metodologiju za utvrđivanje posebne rezerve za procenjene gubitke u okviru procenata propisanih Odlukom Narodne banke Srbije, na osnovu docnje dužnika u izmirenju obaveza, finansijskog položaja i analize poslovnih performansi dužnika, adekvatnosti tokova gotovine i instrumenata obezbeđenja plaćanja. Procenjeni iznos posebne rezerve za obezbeđenje od gubitaka koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banka obračunava primenom sledećih procenata: A1 – 1%, A2 – 2%, B1 – 5%, B2 – 10%, B3 – 15%, V1 – 20%, V2 – 25%, V3 – 35%, G1 – 40%, G2 - 50%, G3 – 75% i D – 100%.

Obračunata posebna rezerva za procenjene gubitke umanjena je za ispravku vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, koja je u skladu sa računovodstvenom politikom Banke obelodanjenom u Napomeni 3.4.2. iskazana na teret rashoda u bilansu uspeha.

Iznos posebne rezerve za procenjene gubitke, nakon umanjenja za ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, izdvaja se iz neraspoređenog dobitka i evidentira u okviru rezervi iz dobiti za procenjene gubitke po plasmanima (videti Napomenu 30a).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2007. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.7. Posebna rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki**

Banka je iznos posebne rezerve za procenjene gubitke u skladu sa navedenom računovodstvenom politikom, izdvojila na teret neraspoređenog dobitka na dan 31. decembra 2007. godine (videti Izveštaj o promenama na kapitalu i Napomenu 30a).

3.8. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se novčana sredstva na računu Banke i računima blagajne (dinarske i devizne), čekovi i devizna sredstva na računima kod Narodne banke Srbije, domaćih i stranih banaka.

3.9. Repo poslovi

Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru, kojima je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti, su priznate u bilansu stanja.

Plaćena gotovina po tom osnovu, uključujući dospelu kamatu, se priznaje u bilansu stanja. Razlika između kupovne cene i cene po ponovnoj prodaji se tretira kao prihod po osnovu kamate i dospeva tokom trajanja ugovora.

3.10. Osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja

Građevinski objekti iskazani su po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača sa stanjem na dan 31. decembra 2004. godine, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti. Pozitivan efekat procene vrednosti građevinskih objekata iskazan je u okviru revalorizacionih rezervi Banke.

Oprema, investicije u toku i nematerijalna ulaganja na dan 31. decembra 2007. godine su iskazana po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti. Nematerijalna ulaganja obuhvataju računovodstvene softvere i licencu.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu ili revalorizovanu vrednost osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja, primenom sledećih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva otpišu do rezidualne vrednosti u toku njihovog procenjenog korisnog veka trajanja:

Građevinski objekti	1.3-10.0%
Kompjuterska oprema	25.0%
Nameštaj	10.0 - 15%
Motorna vozila	14.3 - 15.5%
Nematerijalna ulaganja	20.0%

Rezidualna vrednost sredstva je procenjeni iznos koji bi u sadašnjem trenutku Banka mogla ostvariti prodajom sredstva, umanjeno za procenjeni trošak prodaje, ukoliko je sredstvo već staro i u stanju u kojem se očekuje da će biti na kraju njegovog korisnog veka upotrebe. Rezidualna vrednost sredstva je nula ukoliko Banka očekuje da pomenuto sredstvo koristi do kraja njegovog fizičkog veka trajanja. Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe sredstva se revidiraju i po potrebi koriguju na datum svakog bilansa stanja.

Obračun amortizacije osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja počinje kada se ova sredstva stave u upotrebu. Obračun amortizacije se ne vrši za investicije u toku.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2007. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.10. Osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja (nastavak)**

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih prihoda ili ostalih rashoda.

Godišnje stope amortizacije koje je Banka primenila pri obračunu amortizacije po godišnjem računu za 2007. godinu za svrhe finansijskog izveštavanja različite su od stopa amortizacije koje su propisane i priznaju se u poreskom bilansu Banke za svrhe utvrđivanja oporezive dobiti. Obračun amortizacije za poreske svrhe izvršen je u skladu sa Zakonom o porezu na dobit preduzeća i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu obračuna amortizacije za poreske svrhe, što je rezultiralo u odloženim porezima (videti Napomenu 13c).

3.11. Obevređenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna i materijalna imovina i procenjuje da li postoje indikacije obevređivanja nekog sredstva. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obevređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obevređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano u poslovnim knjigama Banke, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti.

3.12. Naknade zaposlenima*a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje*

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Banka nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu Penzionog Fonda Republike Srbije. Porezi i doprinosi koji se odnose na definisane planove naknada po osnovu zarada, evidentiraju se kao rashod perioda na koji se odnose.

b) Obaveze po osnovu otpremnina

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom o radu, Banka je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 5 mesečnih bruto zarada koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, koje pri tom ne mogu biti manje od 5 prosečnih bruto zarada u Banci u mesecu koji je prethodio mesecu u kome se isplaćuje otpremnina. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Pored toga, Banka je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade u iznosu od dve prosečne mesečne zarade u Banci na svakih navršениh deset godina staža ostvarenog u Banci.

Dugoročna rezervisanja za otpremnine formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Budući da se radi o dugoročnim naknadama zaposlenim, a ne o naknadama nakon prestanka radnog odnosa, aktuarski dobiti i gubici, kao i troškovi prethodne službe, priznaju se u celini u periodu u kome nastanu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2007. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.12. Naknade zaposlenima (nastavak)***c) Kratkoročna, plaćena odsustva*

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

d) Učešće u dobiti

Učešće zaposlenih u dobiti obračunava se i isplaćuje u skladu sa Odlukom Skupštine Banke, a na osnovu procene rukovodstva Banke o doprinosu svakog zaposlenog ostvarenju rezultata poslovanja i evidentira u bilansu uspeha kao ostali poslovni rashodi.

3.13. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.14. Akcijski kapital

Kapital se sastoji od akcijskog kapitala (običnih akcija), ostalog kapitala, rezervi i neraspoređenog dobitka.

Dividende na akcije evidentiraju se kao obaveze u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoj isplati. Dividende odobrene za godinu nakon datuma bilansa stanja se obelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma bilansa stanja.

3.15. Porez na dobitak*a) Tekući porez na dobitak*

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije. Banka tokom godine porez na dobitak plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Konačna poreska osnovica, na koju se primenjuje propisana stopa poreza na dobit preduzeća od 10% utvrđuje se poreskim bilansom Banke. Poreska osnovica obuhvata dobitak iz bilansa uspeha usklađenu za određene rashode i prihode, saglasno poreskim propisima i umanjenu za ulaganja u osnovna sredstva i izvršene isplate bruto zarada, odnosno plata novozaposlenim radnicima.

Zakon o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije obvezniku koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva, priznaje se pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 50% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2007. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.15. Porez na dobitak (Nastavak)***b) Odloženi porez na dobitak*

Odloženi porez na dobitak obračunava se za sve privremene razlike između poreske osnove imovine i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti. Trenutno važeće poreske stope na dan bilansa su korišćene za obračun iznosa odloženog poreza. Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza na dan bilansa stanja, i iznosa iskazanih za svrhe izveštavanja, a što će rezultirati oporezivim iznosima budućih perioda. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda do iznosa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobiti na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije osnovnih sredstava i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, koji se evidentira direktno u kapital, odnosno revalorizacione rezerve (Napomena 13).

3.16. Zarada po akciji

Banka izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaocima običnih akcija Banke, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

3.17. Poslovi u ime i za račun trećih lica i vanposlovna sredstva

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja sa naknadom, uključena su u vanbilansnu evidenciju Banke (Napomena 31). Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

Vanposlovna sredstva koja se sastoje od potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih kredita za stambenu izgradnju, iskazana su u okviru plasmani komitentima, a izvori ovih sredstava u okviru ostalog kapitala.

3.18. Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti.

U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Banke vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Finansijski instrumenti Banke iskazani po amotrizovanoj vrednosti uglavnom imaju kratkoročna dospeća i nose varijabilnu kamatnu stopu koja odražava tekuće tržišne uslove. Shodno tome, rukovodstvo Banke smatra da vrednost po kojoj su navedeni finansijski instrumenti iskazani odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2007. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.18. Pravična (fer) vrednost (Nastavak)**

Fer vrednost kredita i plasmana komitentima jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (kao što su hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja. Kotirana tržišna cena koja se koristi za finansijska sredstva Banke predstavlja cenu na zatvaranju.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primer derivati kojima se trguje na nezvaničnoj berzi) utvrđuje se različitim tehnikama procene. Banka primenjuje različite metode i utvrđuje pretpostavke koje se zasnivaju na tržišnim uslovima koji postoje na datum bilansa stanja. Kotirane tržišne cene ili kotirane cene dilera za slične instrumente koriste se za dugoročne obaveze. Ostale tehnike, kao što su procenjene diskontovane vrednosti novčanih tokova, koriste se za određivanje fer vrednosti preostalih finansijskih instrumenata. Fer vrednost svopa kamatne stope preračunava se kao sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova. Fer vrednost terminskih deviznih ugovora utvrđuje se primenom kotiranih tržišnih kurseva na dan bilansa stanja.

Pretpostavlja se da nominalna vrednost, umanjena za gubitke zbog umanjenja vrednosti potraživanja i obaveza, približno odražava njihovu fer vrednost.

Depoziti banaka i komitenata su uglavnom po viđenju ili kratkoročni sa ugovorenim varijabilnim kamatnim stopama i stoga rukovodstvo Banke smatra da vrednosti po kojima su isti iskazani u bilansu stanja odgovaraju njihovoj tržišnoj vrednosti.

Fer vrednost finansijskih obaveza za potrebe obelodanjivanja procenjuje se diskontovanjem budućih ugovornih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Banci na raspolaganju za slične finansijske instrumenata.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

3.19. Informacije po segmentima

Poslovni segment predstavlja deo imovine i poslovnih aktivnosti koje obezbeđuju proizvode ili usluge koje podležu rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim poslovnim segmentima. Geografski segment obezbeđuje proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podležu rizicima i koristima različitim od onih segmenata koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima. Banka najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije. Koncentracija plasmana po kreditima po privrednim delatnostima je prikazana u Napomeni 18(d).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

4. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	U hiljadama dinara	
	<u>2007.</u>	<u>2006.</u>
Prihodi od kamata		
<i>Kredit i depoziti</i>		
- Narodna banka Srbije	8,896	8,906
- Domaće banke i druge finansijske organizacije	-	5,487
- Strane banke i druge finansijske organizacije	21,920	26,485
- Preduzeća	127,135	159,515
- Revalorizovana kamata od preduzeća	8,861	36,805
- Javni sektor	162	191
- Stanovništvo	21,541	12,766
- Revalorizovana kamata od stanovništva	-	795
- Strana lica	12,849	29,688
<i>Kamata na hartije od vrednosti</i>		
- Repo poslovi	159,637	145,218
- Menice i čekovi	5,102	13,699
- Obveznice	25,845	45,986
Ukupno	<u>391,948</u>	<u>485,541</u>
Rashodi od kamata		
- Banke i druge finansijske institucije	519	977
- Deponovana devizna štednja građana	7	11
- Preduzeća	6,856	10,877
- Stanovništvo	38,013	22,816
- Javni sektor	10	624
- Strana lica	14	37
- Drugi komitenti	571	312
Ukupno	<u>45,990</u>	<u>35,654</u>
 Dobitak po osnovu kamata	 <u>345,958</u>	 <u>449,887</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

5. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	U hiljadama dinara	
	2007.	2006.
Prihodi od naknada i provizija		
<i>Naknade za bankarske usluge:</i>		
– platni promet	42,202	39,728
– odobravanje kredita	6,303	1,113
– poslovi sa platnim i kreditnim karticama	11,971	16,547
– menjački poslovi	8,377	31,787
– provizija od domaćih lica u dinarima	926	5,204
– provizija od stranih lica u devizama	297	17,447
– naknade od izdavanja sefova	722	586
– ostale naknade za bankarske usluge	7,147	785
	77,945	113,197
Provizije po izdatim garancijama	14,313	14,827
Dinarske provizije po jemstvima	1,036	1,698
Ukupno	93,294	129,722
Rashodi naknada i provizija		
<i>Naknade za usluge platnog prometa:</i>		
– u zemlji	2,042	1,974
– u inostranstvu	5,727	6,682
Ostale naknade i provizije	3,902	3,851
Ukupno	11,671	12,507
Dobitak po osnovu naknada i provizija	81,623	117,215

6. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRODAJE HARTIJA OD VREDNOSTI

Prihodi od prodaje hartija od vrednosti za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2007. godine iznosi 186,754 hiljada dinara (2006: 345,981 hiljada dinara) i najvećim delom se sastoji od prodaje obveznica Republike Irak u iznosu od 154,992 hiljada dinara, dok je prodajom akcija ostvaren prihod u iznosu od 28,164 hiljada dinara, kao i prihod od prodaje drugih hartija od vrednosti od 3,598 hiljada dinara.

	U hiljadama dinara	
	2007.	2006.
Prihodi od prodaje hartija od vrednosti		
Prihodi od prodaje hartija od vrednosti	186,754	345,981
Gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti	(72)	-
Ukupno	186,682	345,981

7. PRIHODI OD DIVIDENDI I UČEŠĆA

	U hiljadama dinara	
	2007.	2006.
Prihodi od dividendi		
Prihodi od dividendi	520	862
Ukupno	520	862

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2007. godine

8. NETO PRIHODI/(RASHODI) OD KURSNIH RAZLIKA

	<u>2007.</u>	<u>U hiljadama dinara 2006.</u>
Pozitivne kursne razlike	4,258,576	3,600,991
Negativne kursne razlike	<u>(4,245,861)</u>	<u>(3,611,985)</u>
Neto prihodi/(rashodi) od kursnih razlika	<u>12,715</u>	<u>(10,994)</u>

9. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	<u>2007.</u>	<u>U hiljadama dinara 2006.</u>
Prihodi po osnovu naplaćenih indirektnih otpisa potraživanja (Napomena 10b)	-	88,818
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana vanbilansnih pozicija (Napomena 10b)	128,788	-
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana (Napomena 10b)	239,026	456,796
Prihodi od zakupnina	6,040	6,397
Ostali prihodi	<u>1,108</u>	<u>2,076</u>
Ukupno	<u>374,962</u>	<u>554,087</u>

10. RASHODI INDIREKTNIH OTPISA PLASMANA I REZERVISANJA

a) Knjiženja na teret rezultata

	<u>2007.</u>	<u>U hiljadama dinara 2006.</u>
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih plasmana i rizične vanbilansne aktive	89,543	419,679
Rezervisanja za otpremnine za penzije i jubilarne nagrade (Napomena 28)	<u>10,456</u>	<u>5,041</u>
Ukupno	<u>99,999</u>	<u>424,720</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2007. godine

10. RASHODI INDIREKTNIH OTPISA PLASMANA I REZERVISANJA (Nastavak)

b) Promene na računima ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja finansijskih plasmana i rizične vanbilansne aktive u 2007. godini

U hiljadama dinara

	Kamate i naknade (Napomena 16)	Plasmani klijentima (Napomena 18)	Plasmani Bankama (Napomena 17)	Hartije od vrednosti do dospeća (Napomena 20)	Učešća u kapitalu (Napomena 21)	Ostala sredstva (Napomena 23)	Vanbilansna aktiva (Napomena 28)	Ukupno
Stanje na dan								
1. januar 2007. godine	16,815	7,749,081	-	549,166	171	61,520	148,132	8,524,885
Nove ispravke u toku godine (Napomena 10a)	3,138	48,210	11,305	16,302	971	332	9,285	89,543
Kursne razlike	253	(783,891)	-	(48,374)	-	45	(2,465)	(834,432)
Isknjižavanje	-	-	-	(105,105)	-	-	-	(105,105)
Ukidanje inidrektnih otpisa plasmana (Napomena 9)	(16,486)	(206,485)	(4,459)	(9,200)	-	(2,396)	(128,788)	(367,814)
Naplaćena otpisana potraživanja (Napomena 6)	-	-	-	(154,958)	-	-	-	(154,958)
Preknjižavanje ispravke vrednosti	-	-	-	(247,681)	-	-	-	(247,681)
Ostalo	(34)	-	-	-	-	-	-	(34)
Stanje na dan								
31. decembra 2007. godine	3,686	6,806,915	6,846	150	1,142	59,501	26,164	6,904,404

Preknjižavanje ispravke vrednosti na hartije od vrednosti odnosi se na obveznice Republike Irak koje su reklasifikovane na hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, pri čemu je prilikom svođenja na cenu prihodovan iznos od 158,220 hiljada dinara na prihodima od promene vrednosti imovine (Napomena 12)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

11. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	U hiljadama dinara	
	<u>2007.</u>	<u>2006.</u>
Troškovi neto zarada i naknada	187,710	171,411
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade	63,321	62,715
Troškovi indirektnih poreza i doprinosa	48,837	46,552
Ostali lični troškovi	57,146	38,709
Usluge	32,545	25,839
Amortizacija (Napomena 22)	28,891	23,421
Sponzorstvo, humanitarna pomoć i donacije	14,320	21,542
Administrativni i opšti troškovi	16,823	16,928
Isplate zaposlenima iz dobiti	35,000	15,000
Materijal i energija	11,111	10,258
Troškovi reprezentacije	5,263	6,214
Troškovi naknada za neiskorišćene godišnje odmore (Napomena 27)	3,494	5,880
Premije osiguranja	4,928	3,508
Ostali poslovni rashodi	3,575	4,270
Ukupno	<u>512,964</u>	<u>452,247</u>

12. PRIHODI I RASHODI OD PROMENE VREDNOSTI IMOVINE I OBAVEZA

	U hiljadama dinara	
	<u>2007.</u>	<u>2006.</u>
Dobici po osnovu primene valutne klauzule na kredite i plasmane	64,465	16,522
Dobici po osnovu svođenja vrednosti obveznica stare devizne štednje na fer vrednost	170,530	8,523
Ostali prihodi od promene vrednosti plasmana	133	96
	<u>235,128</u>	<u>25,141</u>
Gubici po osnovu ulaganja u hartije od vrednosti	-	(4,092)
Gubici po osnovu primene valutne klauzule na kredite i plasmane	(68,561)	(51,184)
	<u>(68,561)</u>	<u>(55,276)</u>
Neto prihodi/(rashodi) od promene vrednosti imovine i obaveza	<u>166,567</u>	<u>(30,135)</u>

13. POREZ NA DOBITAK

a) Komponente poreza na dobitak

Ukupan poreski rashod sastoji se od sledećih poreza:

	U hiljadama dinara	
	<u>2007.</u>	<u>2006.</u>
Tekući porez	(53,565)	(53,918)
Odložen poreski prihod /(rashod)	735	(55)
Ukupno	<u>(52,830)</u>	<u>(53,973)</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

13. POREZ NA DOBITAK (Nastavak)

b) Usaglašavanje iznosa tekućeg poreza i proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

	U hiljadama dinara	
	<u>2007.</u>	<u>2006.</u>
Dobitak pre oporezivanja	556,064	549,936
Porez na dobitak po stopi od 10%	55,606	54,994
Poreski efekat primene različitih stopa amortizacije za knjigovodstvene i poreske svrhe	(735)	55
Poreski efekti rashoda koji se ne priznaju u poreskom bilansu	5,302	2,004
Prihod po osnovu dividendi	(52)	(85)
Poreska osnovica	<u>60,123</u>	<u>56,968</u>
Umanjenje po osnovu zapošljavanja novih radnika	(5,080)	-
Umanjenje po osnovu ulaganja u osnovna sredstva	(2,213)	(3,050)
Obračunati porez	<u>52,830</u>	<u>53,918</u>
<i>Efektivna stopa poreza na dobitak</i>	<u>9.50%</u>	<u>9.80%</u>

c) Odložene poreske obaveze

Odložene poreske obaveze se odnose na privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja i njihove poreske osnove, kao i na privremene razlike nastale po osnovu revalorizacije osnovnih sredstava i promene fer vrednosti hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju. Promene na odloženim poreskim obavezama u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	<u>2007.</u>	<u>2006.</u>
Stanje na dan 1. januara	25,216	22,281
Efekat privremenih razlika po osnovu amortizacije evidentiran u korist/(na teret) bilansa uspeha	(735)	55
Efekat privremenih razlika po osnovu revalorizacije evidentiran na teret revalorizacionih rezervi	780	2,880
Stanje na dan 31. decembra	<u>25,261</u>	<u>25,216</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

14. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

	U hiljadama dinara	
	2007.	2006.
Tekući račun	30,463	39,098
Blagajna:		
- u dinarima	13,598	9,630
- u stranoj valuti	35,528	41,204
Dinarska sredstva kod Narodne banke Srbije	155,000	90,000
Devizni računi:		
- kod domaćih banaka	5,599	7,258
- kod stranih banaka	26,483	45,682
Stanje na dan 31. decembra	266,671	232,872

U skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije, Banka je dužna da obračunava i izdvaja obaveznu dinarsku rezervu po stopi od 10% (5%, počev od oktobra na oročene dinarske štedne uloge preko 30 dana) na iznos prosečnog dnevnog stanja dinarskih sredstava u toku jednog kalendarskog meseca na svoj žiro račun kod Narodne banke Srbije. Na dan 31. decembra 2007. godine, obavezna rezerva u dinarima iznosila je 30,463 hiljada dinara (31. decembar 2006. godine: 39,098 hiljada dinara) i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije. Prosečna kamatna stopa na iznos izdvojene dinarske rezerve u toku 2007. godine iznosila je 2.50% na godišnjem nivou.

Banka nije koristila navedena sredstva rezerve u svrhe održanja likvidnosti u toku 2007. godine.

Na dan 31. decembra 2007. godine, sredstva na računima kod Narodne banke Srbije u iznosu od 155,000 hiljada dinara (31. decembar 2006. godine: 90,000 hiljada dinara) predstavljaju deponovane viškove likvidnih sredstava. Kamatna stopa na deponovane viškove likvidnih sredstava kod Narodne banke Srbije u toku 2007. godine kretala se u rasponu od 6% do 14% na godišnjem nivou.

15. DEPOZITI KOD CENTRALNE BANKE I HARTIJE OD VREDNOSTI KOJE SE MOGU REFINANSIRATI KOD CENTRALNE BANKE

	U hiljadama dinara	
	2007.	2006.
Obavezna rezerva u stranoj valuti	331,869	259,378
Potraživanja u dinarima od Narodne banke Srbije po repo transakcijama	1,465,000	1,880,000
Stanje na dan 31. decembra	1,796,869	2,139,378

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

15. DEPOZITI KOD CENTRALNE BANKE I HARTIJE OD VREDNOSTI KOJE SE MOGU REFINANSIRATI KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije, Banka obračunava i izdvaja deviznu rezervu kod Narodne banke Srbije na osnovu prosečnog dnevnog iznosa depozita u stranoj valuti na mesečnom nivou u prethodnom mesecu i štednih depozita u stranoj valuti. Obavezna rezerva se obračunava po stopi od 40% na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja deviznih sredstava u prethodnom kalendarskom mesecu, kao i dinarskih depozita koji su indeksirani deviznom klauzulom. Iznos obračunate obavezne rezerve umanjen je za iznos dugoročnih stambenih kredita osiguranih kod Nacionalne korporacije za osiguranje stambenih kredita. Po stopi od 100% obavezna rezerva se obračunava na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja deviznih sredstava koja davaoci lizinga drže na posebnom računu otvorenom kod banke, po stopi od 20% na iznos stanja deviznih subordiniranih obaveza, po stopi od 60% na stanje deviznih depozita i kredita primljenih iz inostranstva sa rokom dospeća do dve godine, po stopi od 40% na iznos obaveza u dinarima po osnovu depozita i kredita primljenih iz inostranstva s rokom otplate preko dve godine, kao i po stopi od 60% na iznos stanja obaveza u dinarima po osnovu depozita i kredita primljenih iz inostranstva s rokom otplate do dve godine. Od 1. jula 2005. godine Narodna banka Srbije ne plaća kamatu na obaveznu deviznu rezervu.

Na dan 31. decembra 2007. godine, obavezna rezerva Banke u stranoj valuti bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Potraživanja po repo transakcijama u iznosu od 1,465,000 hiljada dinara na dan 31. decembra 2007. godine, odnose se na sredstva plasirana u blagajničke zapise Narodne banke Srbije sa rokovima dospeća od 14 do 60 dana i kamatnim stopama u rasponu od 14% do 15.5% na godišnjem nivou.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

16. POTRAŽIVANJA ZA KAMATU I NAKNADU

	U hiljadama dinara	
	2007.	2006.
U dinarima:		
- Banke	816	1,072
- Preduzeća	13,028	9,750
- Stanovništvo	1472	-
- Ostali komitenti	253	-
	15,569	10,822
U stranoj valuti:		
- Banke	-	-
- Preduzeća	722	485
- Ostali komitenti	7,187	15,876
	7,909	16361
Dospеле kamate i naknade, bruto	23,478	27,183
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10b)</i>	(3,686)	(16,815)
Stanje na dan 31. decembra	19,792	10,368

17. PLASMANI BANKAMA U ZEMLJI

	U hiljadama dinara	
	2007.	2006.
U dinarima:		
Kratkoročni krediti bankama	140,000	-
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	1,144	620
Prolazni i privremeni računi žiro računa	(83)	(59)
	141,061	561
U stranoj valuti:		
Depozit kod Centralnog Registra za hartije od vrednosti	3,171	3,160
	3,171	3,160
Plasmani bankama, bruto	144,232	3,721
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(6,846)	-
Stanje na dan 31. decembra	137,386	3,721

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

18. PLASMANI KOMITENTIMA

a. Pregled po vrstama korisnika kredita i plasmana

	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	2007 Ukupno	Kratkoročni plasmani	U hiljadama dinara 2006	
					Dugoročni plasmani	Ukupno
U dinarima						
Kreditni:						
- preduzećima	582,360	182,287	764,647	478,381	216,496	694,877
- stanovništvu	100,342	220,012	320,354	39,709	121,491	161,200
Dospela potraživanja	24,624	-	24,624	21,587	-	21,587
Ostali dospeli plasmani	18,808	-	18,808	8,476	-	8,476
Tekuća dospeća dugoročnih kredita	83,653	(83,653)	-	101,334	(101,334)	-
	809,787	318,646	1,128,433	649,487	236,653	886,140
U stranoj valuti						
Oročena sredstva kod stranih banaka	408,708	-	408,708	464,166	-	464,166
Kreditni preduzećima	112,548	176,015	288,563	41,453	21,452	62,905
Potraživanja od stranih pravnih lica – Tunis	-	104,934	104,934	-	195,231	195,231
Dospela potraživanja	130,252	-	130,252	148,468	-	148,468
Dospela potraživanja - Irak	6,544,528	-	6,544,528	7,305,727	-	7,305,727
Ostali plasmani	-	-	-	8	-	8
Tekuća dospeća dugoročnih kredita	29,375	(29,375)	-	3,840	(3,840)	-
	7,225,411	251,574	7,476,985	7,963,662	212,843	8,176,505
Plasmani klijentima, bruto	8,035,198	570,220	8,605,418	8,613,149	449,496	9,062,645
<i>Minus:</i>						
Ispravka vrednosti (Napomena 10b)	(6,741,475)	(65,440)	(6,806,915)	(7,585,095)	(163,986)	(7,749,081)
Stanje na dan 31. decembra	1,293,723	504,780	1,798,503	1,028,054	285,510	1,313,564

Kratkoročni krediti pravnim licima odobravani su za finansiranje poslovnih aktivnosti u oblasti građevinarstva i prerađivačke industrije, kao i za ostale namene, uz kamatne stope koje su se kretale u rasponu od 0.5% do 2% i uvećano za stopu rasta cena na malo, mesečno, na dinarske kredite, odnosno od 0.64% do 1.20% na kredite u stranoj valuti.

Dugoročni krediti pravnim licima odobravani su za finansiranje investicionih projekata, nabavku osnovnih sredstava i trajnih obrtnih sredstava na period do 10 godina, uz kamatne stope koje su se kretale u rasponu od 0.72% do 1.2% mesečno i uvećano za stopu rasta cena na malo na dinarske kredite, odnosno 0.72% mesečno na kredite u stranoj valuti.

Najznačajnija pojedinačna potraživanja Banke po osnovu odobrenih kratkoročnih i dugoročnih kredita odnose se na komitente Invest – Import International a.d. Beograd (247,872 hiljada dinara) i “GP “Hidrotehnika-Hidroenergetika“ a.d., Beograd (199,791 hiljade dinara), koji čine 27.6% bruto plasmana komitentima na dan 31. decembra 2007. godine.

Kratkoročni krediti stanovništvu, koji obuhvataju gotovinske kredite i potrošačke kredite odobravani su uz kamatnu stopu od 0.4% do 0.9% mesečno. Kamatna stopa na dozvoljena prekošenja na računima građana iznosi 1.5% do 2% mesečno, odnosno 3% mesečno na nedozvoljeni minusni saldo na tekućim računima građana.

Dugoročni krediti stanovništvu odobravani su za kupovinu automobila, rešavanje stambenih potreba, nabavku trajnih potrošnih dobara, plaćanje školarina i stručnog usavršavanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2007. godine

18. PLASMANI KOMITENTIMA (Nastavak)

b. Pregled po vrstama korisnika kredita i plasmana

Gotovinski krediti stanovništvu sa celokupnim pokrićem depozitom odobravani su na period do 15 godina uz kamatnu stopu od 0.4% mesečno, potrošački krediti na period do 6 godina uz kamatnu stopu 0.75% do 0.9% mesečno, dok su stambeni krediti odobreni na period do 20 godina uz kamatnu stopu od 5% godišnje.

Plasmani stranim bankama odnose se na oročena sredstva kod inostranih komercijalnih banaka na period od 3 do 7 dana, uz kamatnu stopu od 2.2% do 5.45% na godišnjem nivou.

Dospela potraživanja u stranoj valuti na dan 31. decembra 2007. godine uključuju iznos od 6,544,527 hiljada dinara (31. decembar 2006. godine: 7,305,727 hiljada dinara), koji se odnosi na dospela potraživanja od Republike Irak, po osnovu otkupljenih potraživanja od vojnog sektora bivše SFRJ iz 1991. godine. S obzirom na nemogućnost dužnika da izmiri svoje obaveze o roku dospeća, Banka je 1993. godine izvršila ispravku vrednosti u ukupnom iznosu dospelih potraživanja po ovom osnovu. U toku 2006. godine Banka je usaglasila deo potraživanja sa Republikom Irak u iznosu od USD 38,431,952.55, dok je iznos potraživanja od USD 121,811,456.80, odnosno 6,658,129 hiljada dinara na dan 31. decembra 2007. godine ostao neusaglašen. Nakon usaglašavanja navedenog dela potraživanja, izvršena je konverzija potraživanja u obveznice Republike Irak (videti Napomenu 20).

c. Ročnost dospeća plasmana komitentima

Ročnost dospeća plasmana komitentima prikazanih u bruto iznosu, prema preostalom roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2007. i 2006. godine, je sledeća:

	U hiljadama dinara	
	2007.	2006.
Dospela potraživanja	6,718,211	7,484,258
Do 30 dana	484,618	545,934
Od 1 do 3 meseca	408,493	153,915
Od 3 do 12 meseci	423,876	429,042
Preko 1 godine	570,220	449,496
	8,605,418	9,062,645

Struktura dospelih potraživanja prikazana je kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	2007.	2006.
Dospela potraživanja		
Do 2 meseca	8,709	5,200
Od 2 do 6 meseci	5,120	5,426
Od 6 do 12 meseci	5,013	3,608
Preko 1 godine	6,699,369	7,470,024
	6,718,211	7,484,258

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

18. PLASMANI KOMITENTIMA (Nastavak)

d. Koncentracija plasmana komitentima

Koncentracija kredita plasiranih komitentima Banke, prikazanih u bruto iznosu na dan 31. decembra 2007. i 2006. godine, značajna je kod sledećih delatnosti:

	U hiljadama dinara	
	<u>2007.</u>	<u>2006.</u>
Strane države i državne institucije	6,659,561	7,500,958
Građevinarstvo	279,180	266,218
Prerađivačka industrija	199,698	208,691
Strane banke	522,319	590,991
Stanovništvo	320,472	161,281
Trgovina	372,104	198,018
Ostali	252,084	136,488
	<u>8,605,418</u>	<u>9,062,645</u>

19. HARTIJE OD VREDNOSTI I DRUGI PLASMANI KOJIMA SE TRGUJE

	U hiljadama dinara	
	<u>2007.</u>	<u>2006.</u>
Hartije od vrednosti kojima se trguje:		
U stranoj valuti		
- Obveznice Republike Srbije po osnovu stare devizne štednje	149,473	318,159
- Odstupanje od nominalne vrednosti obveznica Republike Srbije	(27,365)	(70,564)
Stanje na dan 31. decembra	<u>122,108</u>	<u>247,595</u>

20. ULAGANJA U HARTIJE OD VREDNOSTI KOJE SE DRŽE DO DOSPEĆA

	U hiljadama dinara	
	<u>2007.</u>	<u>2006.</u>
Eskontovane menice u dinarima	8,000	54,271
Obveznice Republike Irak	-	599,757
	<u>8,000</u>	<u>654,028</u>
Odstupanje od nominalne vrednosti eskontovanih HOV	(475)	(4,981)
Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10b)	(150)	(549,166)
Stanje na dan 31. decembra	<u>7,375</u>	<u>99,881</u>

Kamatna stopa na potraživanja po osnovu menica preduzeća primljenih u eskont koje dospevaju u roku do 6 meseci, iznosi od 2% do 2.5% mesečno.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

20. ULAGANJA U HARTIJE OD VREDNOSTI KOJE SE DRŽE DO DOSPEĆA (Nastavak)

Kao što je obelodanjeno u Napomeni 18. uz finansijske izveštaje, u toku 2006. godine Banka je usaglasila deo dospelih potraživanja od Republike Irak u iznosu od USD 38,431,952.55. Nakon usaglašavanja navedenog dela potraživanja, izvršena je konverzija potraživanja u obveznice Republike Irak po koeficijentu konverzije od 0.20 i kamatnu stopu od 5.8% godišnje. Kamata na obveznice se isplaćuje počev od 15. jula 2006. godine, šestomesečno, dok obveznice dospevaju u 16 jednakih polugodišnjih rata počev od 15. jula 2020. godine. Na dan 31. decembra 2007. godine, Banka nema u stanju Obveznice Republike Irak, iz razloga što je tokom 2007. godine prodala iste u iznosu 5,000 hiljada USD pa je u skladu sa zahtevima MRS izvršila reklasifikaciju ovih hartija na hartije od vrednosti raspoložive za prodaju i iste svela na tržišnu vrednost.

21. UČEŠĆA U KAPITALU I OSTALE HARTIJE OD VREDNOSTI RASPOLOŽIVE ZA PRODAJU

Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju na dan 31. decembra 2007. godine čine akcije banaka i preduzeća, kao i obveznice Republike Irak. Akcije banaka učestvuju sa 65.6% u ukupnom portfelju ovih hartija od vrednosti. Efekat svodenja na tržišnu vrednost u iznosu od 28,801 hiljada dinara evidentiran je u korist revalorizacionih rezervi (videti Izveštaj o promenama na kapitalu).

	U hiljadama dinara	
	2007.	2006.
Učešća u kapitalu		
<i>Dugoročna ulaganja u akcije do 10%</i>		
-u dinarima		
-Energoprojekt garant A.D., Beograd	20,454	18,132
-druge pravna lica	4,315	4,289
-u stranoj valuti (S.W.I.F.T.)	120	119
<i>Učešća u kapitalu zavisnih preduzeća</i>		
- Jubmes broker A.D., Beograd	20,940	20,940
- Fondacija Dečje srce, Beograd	114	114
	45,943	43,594
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10b)</i>	<i>(1,142)</i>	<i>(171)</i>
	44,801	43,423
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju		
Akcije		
Nominalna vrednost	71,904	20,022
Odstupanje od nominalne vrednosti	245,362	70,433
	317,266	90,455
Obveznice Republike Irak		
Nominalna vrednost	268,652	-
Odstupanje od nominalne vrednosti	(89,500)	-
	179,152	-
Stanje na dan 31. decembra	541,219	133,878

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

22. OSNOVNA SREDSTVA I NEMATERIJALNA ULAGANJA

	Građevinski objekti	Oprema	Investicije u toku	Ukupno	U hiljadama dinara Nematerijalna ulaganja
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. januar 2007.	424,373	123,006	5,149	552,528	10,221
Povećanja	-	4,744	9,142	13,886	1,866
Prenos sa investicija u toku	-	8,160	(8,160)	-	-
Otuđivanje i rashodovanje	-	(6,196)	-	(6,196)	-
Stanje 31. decembra 2007.	424,373	129,714	6,131	560,218	12,087
ISPRAVKA VREDNOSTI					
Stanje 1. januar 2007.	73,907	55,802	-	129,709	3,307
Amortizacija (Napomena 11)	8,321	18,370	-	26,691	2,200
Otuđivanje i rashodovanje	-	(6,143)	-	(6,143)	-
Stanje 31. decembra 2007.	82,228	68,029	-	150,257	5,507
Neotpisana vrednost na dan:					
- 31. decembra 2007. godine	342,145	61,685	6,131	409,961	6,580
- 1. januar 2007. godine	350,466	67,204	5,149	422,819	6,914

Na dan 31. decembra 2007. godine, Banka nema građevinske objekte pod hipotekom uknjižene radi obezbeđenja otplate kredita ili izmirenja drugih finansijskih obaveza.

Rukovodstvo Banke smatra da osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja na dan bilansa stanja nisu obezvređena.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

23. OSTALA SREDSTVA I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	U hiljadama dinara	
	2007.	2006.
<i>Ostala sredstva</i>		
U dinarima:		
- Potraživanja od Slavija banke A.D., Beograd		
- u stečaju	32,210	32,210
- Otkupljena potraživanja	26,958	26,957
- Potraživanja po osnovu potrošnje platnim karticama	1,685	6,158
- Dati avansi u dinarima	2835	883
- Potraživanja za unapred plaćene poreze	612	566
- Zalihe	538	276
- Ostala potraživanja u dinarima	19	10
	64,857	67,060
U stranoj valuti:		
- Potraživanja po osnovu arbitraže deviza	-	54,122
- Ostala potraživanja u stranoj valuti	238	-
	238	54,122
<i>Aktivna vremenska razgraničenja</i>		
Razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu u dinarima	4,752	4,796
Razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu u stranoj valuti	-	3,436
Razgraničeni unapred plaćeni troškovi	5,332	5,032
	10,084	13,264
Ostala sredstva, bruto i aktivna vremenska razgraničenja	75,179	134,446
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10b)</i>	(59,501)	(61,520)
Stanje na dan 31. decembra	15,678	72,926

24. OBAVEZE PREMA BANKAMA U ZEMLJI

	U hiljadama dinara	
	2007.	2006.
U dinarima:		
- Kratkoročni depoziti	110,000	50,000
U stranoj valuti:		
- Depoziti po viđenju	1	993
- Kratkoročni depoziti	7,923	-
- Ostale finansijske obaveze	-	54,440
Stanje na dan 31. decembra	117,924	105,433

Kratkoročni depoziti u dinarima banaka deponovani su na period do 3 meseca, uz kamatnu stopu od 8% do 8.5% godišnje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

25. OBAVEZE PREMA KOMITENTIMA

	U hiljadama dinara	
	2007.	2006.
Depoziti po viđenju:		
– u dinarima	397,261	314,220
– u stranoj valuti	367,583	314,703
	764,844	628,923
Kratkoročni depoziti:		
– u dinarima	306,767	387,665
– u stranoj valuti	337,296	216,137
	644,063	603,802
Dugoročni depoziti:		
– u dinarima	4,000	-
– u stranoj valuti	169,784	371,837
	173,784	371,837
Ostale finansijske obaveze:		
– za neizvršene isplate po naplatama u stranoj valuti	142,092	110,955
– za nerasporođene naplate u stranoj valuti	99,867	63,973
	241,959	174,928
Stanje na dan 31. decembra	1,824,650	1,779,490

Na depozite po viđenju u dinarima pravnih lica Banka plaća kamatu u rasponu od 1.7% do 2.55% na godišnjem nivou u zavisnosti od visine prosečnog stanja na računu. Na depozite po viđenju pravnih lica u stranoj valuti Banka ne plaća kamatu. Na oročene depozite pravnih lica u dinarima i u stranoj valuti Banka plaća kamatu u rasponu od 1.25% do 9.50% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja sredstava i valute.

Na depozite po viđenju stanovništva u dinarima Banka plaća kamatu po stopi od 2.5% godišnje, odnosno od 1% do 1.5% godišnje za depozite u stranoj valuti. Kamatna stopa na kratkoročne depozite stanovništva u dinarima se kretala u rasponu od 3% do 16% godišnje, u zavisnosti od perioda oročavanja i valute. Kamatna stopa na kratkoročne depozite stanovništva u stranoj valuti kretala se u rasponu od 2.9% do 9% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja i valute. Dugoročni depoziti stanovništva u stranoj valuti deponovani su po kamatnim stopama u rasponu od 3.3% do 9% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja sredstava.

Najznačajniji deponenti Banke su GP “Hidrotehnika-Hidroenergetika“ a.d., Beograd (176,169 hiljada dinara), “Kolubara invest gradnja“ d.o.o., Beograd (115,913 hiljada dinara) i “Invest import“ a.d., Beograd (49,918 hiljada dinara), koji čine 21.6% ukupnih obaveza prema komitentima na dan 31. decembra 2007. godine.

Struktura obaveza prema komitentima data je u narednom pregledu:

	U hiljadama dinara	
	2007.	2006.
Javni sektor	824,677	10,878
Preduzeća	19,815	937,137
Strana lica	46,217	34,888
Stanovništvo	665,745	703,403
Ostali klijenti	26,235	29,211
Ostalo	241,961	63,973
Stanje na dan 31. decembra	1,824,650	1,779,490

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

26. OBAVEZE ZA KAMATE I NAKNADE

	U hiljadama dinara	
	2007.	2006.
Obračunate dospele kamate i naknade		
– u dinarima	878	281
– u stranoj valuti	2	326
Stanje na dan 31. decembra	880	607

27. OSTALE OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	U hiljadama dinara	
	2007.	2006.
Obaveze za neto zarade i neto naknade zarada	12,292	8,302
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	5,814	3,205
Obaveze za neiskorišćene godišnje odmore (Napomena 11)	9,374	5,880
Obaveze prema dobavljačima	1,910	2,052
Obaveze prema bivšim osnivačima Banke	2,685	3,090
Obaveze po osnovu više naplaćene provizije u stranoj valuti po sporazumu za projekat Sidi El Barrak	2,835	3,165
Ostale obaveze	1,874	1,518
Stanje na dan 31. decembra	36,784	27,212

28. REZERVISANJA

	U hiljadama dinara	
	2007.	2006.
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama (a)	26,165	148,132
Rezervisanja za otpremnine za penzije i jubilarne nagrade zaposlenih (b)	53,713	43,258
	79,878	191,390

a) Prema internoj politici Banke, rezervisanje za rizičnu vanbilansnu aktivnu vrši se po istim kriterijumima kao i rezervisanje za bilansnu aktivnu, odnosno vanbilansne stavke se klasifikuju u kategorije naplativosti potraživanja i to na osnovu procene nadoknadivog iznosa potraživanja ukoliko dođe do odliva sredstava i verovatnoće odliva sredstava. Za potencijalne obaveze kod kojih se ne očekuje odliv sredstava Banke i kod kojih se proceni da će potraživanja biti naplativa u punom iznosu Banka ne vrši rezervisanje.

b) Rezervisanja za otpremnine za penzije i jubilarne nagrade zaposlenih formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuaru i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih priliva korišćena je diskontna stopa od 10% koja predstavlja prosečnu kamatnu stopu ostvarenu na poslednje 3 aukcije državnih zapisa Republike Srbije emitovanih u dinarima. Navedena kamatna stopa predstavlja adekvatnu stopu u skladu sa MRS 19 "Naknade zaposlenima" u odsustvu razvijenog tržišta visokokvalitetnih korporativnih obveznica. Rezervisanje je utvrđeno na osnovu Kolektivnog ugovora Banke i pretpostavke prosečnog rasta zarada po stopi od 3% godišnje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

28. REZERVISANJA (nastavak)

Promene na računima rezervisanja

	U hiljadama dinara	
	<u>2007.</u>	<u>2006.</u>
Rezervisanja za rizične vanbilansne pozicije (a)		
Stanje na dan 1. januara	148,132	50,783
Rezervisanja u toku godine	9,285	148,132
Ukidanje rezervisanja u korist prihoda (Napomena 10b)	(128,788)	(50,783)
Kursne razlike	(2,465)	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>26,164</u>	<u>148,132</u>
 Rezervisanja za otpremine (b)		
Stanje na dan 1. januara	43,258	38,217
Rezervisanja u toku godine (Napomena 10a)	10,456	5,041
Stanje na dan 31. decembra	<u>53,714</u>	<u>43,258</u>
 Stanje na dan 31. decembra	<u>79,878</u>	<u>191,390</u>

29. OSTALE OBAVEZE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	U hiljadama dinara	
	<u>2007.</u>	<u>2006.</u>
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	1954	311
Razgraničeni prihodi od obračunatih naknada	9,846	6,311
Stanje na dan 31. decembra	<u>11,800</u>	<u>6,622</u>

30. KAPITAL BANKE

a) Struktura kapitala Banke

U skladu sa Odlukom o osnivanju i Statutom, kapital Banke se sastoji od:

- Akcijskog kapitala i
- Rezervi Banke.

Akcijski kapital Banke na dan 31. decembra 2007. godine u iznosu od 1,247,764 hiljada dinara i u celini se sastoji od 123,541 običnih akcija nominalne vrednosti 10,100 dinara (na dan 31. decembra 2006. godine iznosio je 998,213 hiljada dinara i bio je podeljen na 98,833 akcija nominalne vrednosti 10,100 dinara). Akcijski kapital je Odlukom Skupštine Banke od 26. aprila 2007. godine povećan izdavanjem 24,708 akcija nominalne vrednosti 10,100 dinara pretvaranjem neraspoređene dobiti u akcijski kapital u iznosu 249,551 hiljada dinara.

Osnivači Banke su Država i domaća i strana pravna lica. Učešće Države i domaćih pravnih lica u ukupnom akcijskom kapitalu iznosi na dan 31. decembra 2007. godine 63.46%, a stranih lica 36.54% (na dan 31. decembra 2006. godine taj odnos je bio 78.08%, odnosno 21.92%).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

30. KAPITAL BANKE (nastavak)

a) Struktura kapitala Banke (nastavak)

Na sastanku Komiteta za raspodelu finansijske aktive i pasive bivše SFRJ, održanom u Beogradu 9. februara 2006. godine, usvojena je posebna Rezolucija, čime je okončan postupak sukcesije kapitala bivše SFRJ u kapitalu Banke. Raspodela 3,440 akcija Banke koje su bile predmet sukcesije izvršena je na sledeći način: Srbija i Crna Gora 1,307 akcija, Republika Hrvatska 791 akciju, Republika Slovenija 551 akciju, Republika Bosna i Hercegovina 533 akcije i Republika Makedonija 258 akcija. Postupak preknjižavanja na nosioce akcija u Centralnom registru hartija od vrednosti sprovele su sve države bivše SFRJ osim Republike Hrvatske i BJR Makedonije. Konačan broj akcija za raspodelu po Rezoluciji se množi sa sedam, s obzirom da je u međuvremenu, odnosno do kraja 2006. godine izvršeno usitnjavanje akcija.

Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2007. godine je sledeća:

	2007		U hiljadama dinara 2006	
	Vrednost akcija	U %	Vrednost akcija	U %
Republika Srbija	263,368	21.11%	123,725	12.39%
ACH D.D. Ljubljana	146,521	11.74%	117,221	11.74%
SFRJ	92,708	7.43%	243,208	24.36%
Beobanka AD Beograd u stečaju	86,870	6.96%	69,498	6.96%
F.R.S.Z.N	48,692	3.90%	-	-
GP Hidrotehnika -				
Hidroenergetika, Beograd	47,894	3.84%	38,319	3.84%
Min. Fin. i trezora – BIH	47,106	3.78%	-	-
JP Jugimport SDP, Beograd	45,066	3.61%	36,057	3.61%
Medaljon DD, Maribor	28,391	2.28%	24,745	2.48%
Hypo Alpe-Adria-Bank AG, Beograd	24,876	1.99%	21,119	2.12%
Ostali	416,272	33.36%	324,321	32.50%
Stanje na dan 31. decembra	1,247,764	100.00%	998,213	100.00%

Zarada po akciji u 2007. godini iznosila je 4,401 dinar (četirihiljadečetiristotinejedandinar).

Zarada po akciji u 2006. godini iznosila je 5,018 dinara (pethiljadaosamnaestdinara).

Rezerve Banke na dan 31. decembra 2007.godine iznose 1,153,025 hiljada dinara (na dan 31. decembra 2006. godine 967,601 hiljada dinara).

Revalorizacione rezerve, koje na dan 31. decembra 2007. godine iznose 234,308 hiljada dinara (31. decembar 2006. godine: 224,400 hiljada dinara), formirane su kao rezultat evidentiranja pozitivnih efekata procene osnovnih sredstava i svođenja vrednosti ulaganja u hartije od vrednosti raspoloživih za prodaju na tržišnu vrednost, umanjnjih za pripadajuće odložene poreze. Povećanje od 9,908 hiljada dinara je na računu revalorizacionih rezervi od promene vrednosti plasmana i rezultat su svođenja na tržišnu vrednost hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju umanjenu za odložene poreske efekte.

Na dan 31. decembra 2007. godine, iznos posebne rezerve za procenjene gubitke, nakon umanjenja za ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, obračunat u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke (Napomena 3.7.), iznosi 384,371 hiljada dinara (na dan 31. decembra 2006. godine 208,855 hiljada dinara). Razlika od 175,516 hiljada dinara formirana je na teret neraspoređenog dobitka tekuće godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

30. KAPITAL BANKE (nastavak)

b) Pokazatelji poslovanja Banke

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona.

Na dan 31. decembra 2007. godine, Banka je usaglasila sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke bili su sledeći:

<u>Pokazatelji poslovanja</u>	<u>Propisani</u>	<u>Ostvareni 31.12.2007.</u>	<u>Ostvareni 31.12.2006.</u>
1. Kapital	min. 10 mil.EUR	28,461,307.15	25,240,253.16
2. Adekvatnost kapitala	min. 12%	68.82%	88.67%
3. Ulaganja Banke	max. 60%	24.14%	23.38%
4. Izloženost prema licima povezanim sa Bankom	max. 20%	7.01%	3.45%
5. Veliki i najveći mogući krediti u odnosu na kapital	max. 400%	38.23%	15.07%
6. Prosečni mesečni pokazatelj likvidnosti:			
– u prvom mesecu izveštajnog perioda	min. 1	8.81	9.73
– u drugom mesecu izveštajnog perioda	min. 1	5.47	10.01
– u trećem mesecu izveštajnog perioda	min. 1	5.83	9.70
7. Pokazatelj deviznog rizika	max. 30%	25.03%	24.17%

c) Adekvatnost kapitala Banke

	U hiljadama dinara	
	31. Decembar 2007.	31. Decembar .2006.
Osnovni kapital	2,056,687	1,769,580
Dopunski kapital	198,479	224,400
Ukupni kapital	<u>2,255,166</u>	<u>1,993,980</u>
Rizična aktiva	<u>3,277,104</u>	<u>2,248,730</u>
Koeficijent adekvatnosti kapitala	68.82%	88.67%

31. VANBILANSNA EVIDENCIJA

	U hiljadama dinara	
	2007.	2006.
Poslovi u ime i za račun trećih lica (a)	727,203	893,555
Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze (b)	1,708,613	1,061,974
Druge vanbilansne pozicije (c)	<u>5,497,520</u>	<u>5,113,965</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>7,933,336</u>	<u>7,069,494</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

31. VANBILANSNA EVIDENCIJA (nastavak)

a) Poslovi u ime i za račun trećih lica

	U hiljadama dinara	
	<u>2007.</u>	<u>2006.</u>
Dugoročni krediti u stranoj valuti-Republika Tunis (Napomena 31c)	636,197	795,355
Ostali komisioni poslovi	<u>91,006</u>	<u>98,200</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>727,203</u>	<u>893,555</u>

b) Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze

	U hiljadama dinara	
	<u>2007.</u>	<u>2006.</u>
Plative garancije		
-u dinarima	297,801	120,717
-u stranoj valuti	19,190	761
Činidbene garancije		
-u dinarima	551,837	222,544
-u stranoj valuti	693,853	597,476
Avali i akcepti menica		
-u dinarima	35,242	
-u stranoj valuti	-	36,194
Nepokriveni akreditivi		
-u dinarima	-	-
-u stranoj valuti	-	-
Preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite	<u>110,690</u>	<u>84,282</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>1,708,613</u>	<u>1,061,974</u>

Banka vrši rezervisanja za potencijalne gubitke po rizičnoj vanbilansnoj aktivni shodno računovodstvenoj politici obelodanjenoj u Napomeni 3.4.2. i 28a. Na dan 31. decembra 2007. godine formirana rezerva za potencijalne gubitke po vanbilansnoj aktivni iznosi 161,341 hiljade dinara (2006: 60,301 hiljada dinara).

Najznačajaniji deo rizične vanbilansne aktive odnosi se na odobrene činidbene garancije u devizama. Na dan 31. decembra 2007. godine od ukupno izdatih činidbenih garancija, na garancije odobrene preduzeću GP Hidrotehnika a.d., Beograd u iznosu od 627,275 hiljada danara.

U okviru preuzetih neopozivih obaveza, na neiskorišćene odobrene kredite pravnim licima odnosi se iznos od 53,663 hiljada dinara, na neiskorišćene odobrene minuse po tekućim računima građana iznos od 15,198 hiljada dinara i na neiskorišćene kreditne limite po kreditnim karticama iznos od 41,828 hiljada dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

31. VANBILANSNA EVIDENCIJA (Nastavak)

c) Druge vanbilansne pozicije

	U hiljadama dinara	
	2007.	2006.
Obveznice Republike Irak	1,596,632	2,137,892
Evidencija repo kupljenih hartija od vrednosti	1,465,000	1,880,000
Promisori note Sidi el Barak	570,212	1,095,984
Ostala nerizična vanbilansna evidencija	1,865,676	89
Stanje na dan 31. decembra	5,497,520	5,113,965

Potraživanja po osnovu obveznica Republike Irak u iznosu od 1,596,632 hiljada dinara (29,717,660.14 USD) se odnose na potraživanja civilnog sektora i koja su uneta u vanbilansnu evidenciju nakon usaglašavanja sa Republikom Irak. Banka je kao administrator u ovom poslu usaglasila potraživanja i regulisala način njihove naplate, pod uslovima postignutog sporazuma za komercijalne aranžmane sa vladama kreditora, prihvatanjem da se navedena potraživanja zamene obveznicama Republike Irak (Napomena 18 i 20).

Radovi na izgradnji brane Siddi El Barrak koji su finansirani iz sredstava dugoročnog deviznog kredita odobrenog Ministarstvu za međunarodnu saradnju i inostrana ulaganja Republike Tunis, okončani su 2002. godine. Ukupna vrednost izvršenih radova iznosi 39,639,478.82 USD. Banka i G.P. Hidrotehnika-Hidroenergetika, Beograd, su finansirale ugovorenu cenu radova izgradnje brane u odnosu: 19.71% (7,812,388.42 USD) prema 80.29% (31,827,090.40 USD).. Banka je obezbeđena promisori notama Ministarstva finansije Republike Tunis u iznosu 570,212 hiljada dinara, odnosno 10,613,195.19 USD, (31. decembra 2006. godine – 1,095,984 hiljada dinara odnosno 18,273,799.75 USD).

32. SUDSKI SPOROVI

Protiv Banke se vodi jedan sudski spor. Banka je tužena od strane GP Hidrogradnja Sarajevo za predaju novih obveznica Republike Irak u iznosu od 26,703,276.09 USD. Banka je kao administrator bila angažovana na usaglašavanju potraživanja civilnog sektora od Republike Irak po kom osnovu je GP Hidrogradnja Sarajevo pripao napred navedeni iznos obveznica. Za predaju novih obveznica Republike Irak pored GP Hidrogradnje Sarajevo Banci se sa istm zahtevom obratila i GP Hidrogradnja Pale sa tvrdnjom da je i ona pravni sledbenik GP Hidrogradnja Sarajevo. Kako Banka nije imala mandat da arbitrira ko je stvarni pravni sledbenik, a dve zainteresovane strane iz Republike Bosne i Hercegovine nisu mogle da se dogovore, Banka je odbila da izvrši predaju obveznica Republike Irak bilo kojoj od dve zainteresovane strane, dok nadležni sudovi ne donesu konačnu pravosnažnu presudu.

Napominjemo da se nove obveznice Republike Irak nalaze na vlasničkom računu Banke, te da će nakon prethodno rešenog pitanja pravnog sledbeništva Banka biti u mogućnosti da u slučaju eventualnog nepovoljnog ishoda po Banku, promptno izvrši prenos istih, tako da je na taj način rukovodstvo Banke procenilo da nije potrebno izvršiti nikakva rezervisanja po ovom sudskom sporu.

Banka vodi sudske sporove protiv trećih lica, samo radi naplate svojih potraživanja. Za sva utužena potraživanja protiv pravnih i fizičkih lica Banka je u potpunosti izvršila ispravku vrednosti na teret rezultata tekuće i prethodnih godina.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

33. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Banka ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima, zavisnim preduzećima i drugim povezanim stranama. Transakcije sa povezanim licima se obavljaju po tržišnim uslovima.

a) Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2007. i 2006. godine proistekla iz transakcija sa akcionarima i drugim povezanim licima sa Bankom prikazana su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2007.	2006.
Plasmani:		
Kreditni odobreni akcionarima, bruto	48,896	171,920
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(3,010)	(10,887)
	45,886	161,033
Kreditni odobreni rukovodstvu Banke, bruto	40,538	15,165
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(814)	(303)
	39,724	14,862
Kreditni odobreni zaposlenima, bruto	124,483	57,588
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(2,797)	(1,169)
	121,686	56,419
Plasmani, neto	207,296	232,314
Depoziti i ostale obaveze:		
Depoziti akcionara	197,271	322,404
Depoziti zavisnih preduzeća	4,885	1,262
Obaveze za naknade prema zavisnim preduzećima	41	218
	202,197	323,884
Izdate garancije i preuzete neopozive obaveze:		
Akcionari	687,787	494,550
Zaposleni	22,046	18,628
	709,833	513,178

b) Prihodi od kamata, naknada i provizija ostvareni iz transakcija sa povezanim pravnim licima u 2007. godini su iznosili 26,728 hiljade dinara (2006. godina: 45,204 hiljade dinara), dok su rashodi od kamata, naknada provizija iznosili 5,006 hiljada dinara (2006. godina: 14,088 hiljada dinara).

c) Zarade i ostala primanja Izvršnog i Upravnog odbora Banke, u toku 2007. i 2006. godine, prikazana su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2007.	2006.
Bruto zarade i naknade zarada	42,103	38,731
Učešće u dobitku	23,689	6,280
Jubilarnе nagrade	256	189
Ostala lična primanja	292	7,818
Naknade članovima Upravnog odbora	19,740	3,000
	86,080	56,018

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

34. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

Upravljanje rizicima je povereno Upravnom odboru, Odboru za praćenje poslovanja banke, Izvršnom odboru, Kreditnom odboru i Odboru za upravljanje aktivom i pasivom čije su nadležnosti utvrđene propisima Narodne banke Srbije, Statutom i drugim aktima banke, i koji zajednički formiraju principe i metodologiju procene rizika na bazi eksternih i internih odluka i praćenja kvaliteta ekonomije i kreditne sposobnosti svakog zajmotražioca, odnosno, preduzimanjem drugih aktivnosti u banci za minimiziranje rizika. Procedure upravljanja rizicima Banke definisane su Politikama upravljanja bankarskim rizicima usvojenim od strane Upravnog i Izvršnog odbora Banke.

Radi primene posebnog i jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i obezbeđenja funkcionalne i organizacione odvojenosti aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti banke, Banka je formirala Odeljenje upravljanja rizicima.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizicima zajednički formiraju principe i metodologiju upravljanja rizicima na bazi:

- eksternih propisa i odluka koje donose zakonodavna tela, a najveći delom, Narodna banka Srbije;
- internih procedura vezanih za utvrđivanje i praćenje kreditne sposobnosti svakog zajmotražioca, odnosno za donošenje odluka; i
- preduzimanje drugih aktivnosti usmerenih ka minimiziranju rizika u poslovanju Banke.

U Banci je razvijen sveobuhvatan sistem upravljanja rizicima uvođenjem politika i procedura te uspostavljanjem limita za nivoe rizika koji su prihvatljivi za Banku. Takođe su razvijeni modeli i metodi upravljanja operativnim rizicima i rizikom zemlje.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizikom permanentno prate promene u zakonskoj regulativi, analiziraju njihov uticaj na visinu rizika na nivou Banke i preduzimaju mere na usaglašavanju poslovanja i procedura sa novim propisima u okvirima kontrolisanog rizika. Pored toga, uvođenje novih usluga praćeno je potrebnim tržišnim i ekonomskim analizama u cilju optimizacije odnosa prihoda i rezervisanja za procenjeni realni rizik.

Upravni odbor Banke je za svaku vrstu rizika doneo procedure kojim su utvrđeni načini identifikovanja, merenja i procene rizika. Odeljenje upravljanja rizicima i druge stručne službe u Banci kontinuirano prate indikatore i pokazatelje pojedinih kategorija rizika, njihovu usklađenost sa propisanim, odnosno predviđenim nivoom, potencijalni uticaj očekivanih promena u uslovima (zakonske promene, tržišni uticaji i drugo) na visinu izloženosti Banke, o čemu redovno izveštavaju Kreditni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, kao i druge nadležne organe Banke. Odbori predlažu politike, limite i smernice za upravljanje kreditnim rizikom, deviznim rizikom, likvidnošću, ročnošću, rizikom kamatnih stopa i drugim identifikovanim rizicima u poslovanju Banke. Odbor za praćenje poslovanja Banke i Izvršni odbor Banke jedanput mesečno razmatraju Izveštaj Odbora za upravljanje aktivom i pasivom o izloženosti Banke rizicima.

34.1. Rizik likvidnosti

Likvidnost Banke, kao njena sposobnost da o roku izvršava dospеле obaveze, zavisi sa jedne strane od bilansne strukture, a sa druge strane od usklađenosti priliva i odliva sredstava. Upravljanje likvidnošću je centralizovano na nivou Banke. Izvršni odbor je odgovoran za likvidnost i solventnost Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2007. godine

34. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**34.1. Rizik likvidnosti (Nastavak)**

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspolažu svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

U Banci se rizik likvidnosti posmatra u smislu rizika gotovinske likvidnosti i opisuje rizik mogućih gapova plaćanja u smislu solventnosti Banke. Osiguravajući solventnost Banke u svakom trenutku Banka prati likvidnost kroz mapu očekivanih priliva i odliva u predviđenim rokovima u budućnosti, kao i kroz praćenja propisanih pokazatelja likvidnosti.

Banka je izložena dnevnim obavezama za dostupnim novčanim sredstvima iz transakcionih depozita, tekućih računa, dospelih depozita, povlačenja kredita i marži. Banka nema potrebu da zadržava novčana sredstva da bi izašla u susret svim ovim potrebama, procenjujući da se minimalni nivo reinvestiranja dospelih sredstava može sa sigurnošću predvideti. Usaglašena i kontrolisana neusaglašenost dospeća i kamatnih stopa aktive i obaveza su fundamentalne za upravljanje Bankom. Nije uobičajeno da se uvek i u potpunosti usaglase, obzirom da se poslovne transakcije često vrše na neodrećeni period i da su različite vrste. Neusaglašena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali u isto vreme povećava i rizik od gubitka. Dospeće sredstava i obaveza i mogućnost zamene, po prihvatljivim troškovima, kamatonosne obaveze po dospeću, predstavljaju važan faktor u proceni likvidnosti Banke i njenoj izloženosti promenama kamatnih stopa i deviznog podbilansa.

Raznovrsnost depozita po broju i vrsti deponenata, kao i prethodno iskustvo Banke, pružaju dobar razlog da rukovodstvo veruje da depoziti predstavljaju dugoročan i stabilan izvor finansiranja Banke.

Kod upravljanja strukturnim tržišnim rizicima Banka posebnu pažnju pridaje riziku likvidnosti i kamatnom riziku u delu bilansa koji se ne vrednuje po fer vrednosti. Upravljanje rizikom likvidnosti bazira se na održavanju potrebnih rezervi likvidnosti, poštovanju strukturnih limita i propisanim postupcima u slučaju nastupanja krize likvidnosti. Kod upravljanja kamatnim rizikom Banka određuje prihvatljivu izloženost u terminima osetljivosti neto prihoda od kamata (perspektiva zarade) i osetljivosti ekonomske vrednosti kapitala (perspektiva ekonomske vrednosti).

Likvidnost potrebna za plaćanje iznosa po izdatim garancijama i akreditivima na poziv je značajno manja od iznosa preuzetih obaveza jer Banka u pravilu ne očekuje da treća strana povuče iznose prema sklopljenim ugovorima. Ukupni ugovoreni iznos preuzetih obaveza kreditiranja na dan bilansa ne predstavlja nužno buduće potrebne novčane tokove, jer će mnoge od preuzetih obaveza isteći ili biti raskinute bez potrebe njihovog finansiranja.

Izloženost Banke riziku likvidnosti prikazana je u Napomeni 35.

Banka na dnevnom nivou prati vrednost pokazatelja likvidnosti obračunat kao odnos likvidne aktive i likvidne pasive u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima Narodne banke Srbije (Službeni glasnik br. 57/2006).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

34. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

34.2. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da korisnik kredita neće moći u potpunosti ili delimično da izmiri svoje dospele obaveze prema Banci u ugovorenim rokovima. Poslovna politika Banke zahteva i predviđa maksimalnu zaštitu Banke od izloženosti kreditnom riziku.

Odobranjem kredita banka je izložena kreditnom riziku, koji predstavlja mogućnost da korisnik kredita postane nesposoban da u potpunosti podmiri obaveze o dospeću. Banka upravlja kreditnim rizikom na način da utvrđuje limite nivoa kreditnog rizika, tako što utvrđuje granice prihvatljivog kreditnog rizika u odnosu na jednog, ili više dužnika.

Banka redovno prati rizike i proverava ih najmanje jednom kvartalno ili češće po potrebi. Banka upravlja kreditnim rizikom putem redovnih analiza sposobnosti zajmoprimaca i potencijalnih zajmoprimaca da ispune svoje obaveze otplate kamate i glavnice, odnosno, utvrđivanjem kreditnih limita. Banka takođe upravlja kreditnim rizikom i prihvatanjem adekvatnih instrumenata obezbeđenja otplate kredita, formiranjem ispravki vrednosti bilansnih potraživanja i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, rezervi iz dobiti za potencijalne gubitke, kao i utvrđivanjem adekvatne cene kredita koja pokriva rizik plasmana.

Banka procenjuje nadoknadivost, odnosno potencijalni gubitak svakog plasmana, i to pre odobranja plasmana, te periodično (najmanje tromesečno) tokom trajanja poslovnog odnosa. Konzervativan pristup upravljanju kreditnim rizicima ogleda se u strogom poštovanju zakonske regulative, ispravkama vrednosti i rezervisanjima koja Banka formira za gubitke usled kreditnog rizika, kao i u održavanju stope adekvatnosti kapitala značajno iznad zakonski propisanog minimuma (12%). Procena nadoknadivosti vršena je u 2007. na pojedinačnoj i portfolio osnovi. Evidentirane ispravke vrednosti i rezervisanja za gubitke na bazi pojedinačne procene utvrđene su analizom postojećih informacija i događaja na osnovu kojih se može očekivati da plasmani neće biti naplativi. Za latentne rizike, procenjivanje i evidentiranje ispravke vrednosti vrši se na osnovu kolektivne procene portfolia potraživanja. Komponentna inherentnih gubitaka procenjuje se na osnovu analize istorijskih statističkih podataka u pogledu procenta nenaplativih plasmana svakog segmenta portfolia, odnosno na bazi očekivanih gubitaka u portfelju plasmana koje trenutno nije moguće pojedinačno proceniti, ali na osnovu statistike i iskustva očekivano će isti nastati.

Preuzete obaveze kreditiranja

Osnovna svrha ovih instrumenata je osiguranje raspoloživosti sredstava prema potrebama klijenata. Garancije i odobreni akreditivi su neopoziva jemstva da će Banka izvršiti isplatu u slučaju nemogućnosti klijenta da podmiri svoje obaveze prema trećim stranama i predstavljaju jednaki kreditni rizik kao i krediti. Preuzete obaveze kreditiranja predstavljaju neiskorištene delove odobrenih kreditnih okvira (revolving krediti i kreditne kartice), garancije ili akreditive, kao i ostale oblike jemstva.

Obzirom da je kreditni rizik povezan s preuzetim neopozivim obavezama kreditiranja, Banka je potencijalno izložena gubitku u iznosu jednakom ukupnim neiskorištenim sredstvima. Međutim, očekivani iznos gubitka je manji od ukupnog iznosa neiskorištenih odobrenih sredstava jer je većina preuzetih obaveza za kreditiranje povezana s održavanjem specifičnih kreditnih standarda od strane klijenata. Banka prati period do dospeća preuzetih obaveza kreditiranja jer navedene dugoročne obaveze predstavljaju veći kreditni rizik od kratkoročnih.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

34. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

34.3. Tržišni rizici

a) Kamatni rizik

Rizik od promene kamatnih stopa nastaje usled mogućnosti da će promene kamatnih stopa uticati na buduću profitabilnost tržišnih vrednosti finansijskih instrumenata. Banka je izložena riziku od promene kamatnih stopa, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine, a što je rezultat neslaganja rokova dospeća sredstava i obaveza na koje su ugovorene fiksne kamatne stope.

Banka je izložena raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa, deluju na njen finansijski položaj i tok gotovine. Kamatne marže mogu da se povećaju kao rezultat ovih promena, ali u isto vreme mogu da se smanje i izazovu gubitak u slučaju neočekivanih kretanja.

Pregled rizika od promene kamatnih stopa se vrši korišćenjem izveštaja prihvatljivih kamatnih stopa, na osnovu kojih monetarna sredstva i obaveze mogu da se revalorizuju za vrlo kratko vreme i svaki rizik od promena kamatnih stopa postaje nematerijalno značajan. Sredstva i obaveze u tabeli su prikazane u knjigovodstvenim iznosima i razvrstane na osnovu dospeća plasmana i obaveza, odnosno na bazi preostalog dospeća do roka ugovorene promene kamatne stope. Prilikom ugovaranja kamatnih stopa, a u cilju neutralisanja kamatnog rizika, Banka prati eskontnu kamatnu stopu Narodne banke Srbije, kao i mesečnu stopu rasta cena na malo.

Ugovaranjem promenljivih kamatnih stopa, Banka u velikoj meri utiče na smanjenje rizika od promene kamatnih stopa. U praksi, izloženost Banke kamatnom riziku je ograničena, obzirom na mesečno usklađivanje kamate kod većine kredita i depozita.

Pregled kamatnih stopa koje je Banka ugovarala za osnovne finansijske instrumente u 2007. godini dat je u sledećoj tabeli:

	<u>U dinarima</u>	<u>U stranoj valuti</u>
Aktiva		
Obavezna rezerva kod Centralne Banke	2.5% godišnje	-
Oročeni depoziti kod banaka	7.6%-12% godišnje	2.2%-5.45% godišnje
Kreditni plasirani komitentima do jedne godine	0.5%-2% mesečno 0.72%-1.2%+rev.	0.64%-2% mesečno
Kreditni plasirani komitentima preko jedne godine	mesečno	0.72% mesečno
Pasiva		
Depoziti po viđenju stanovništva	2,5% godišnje	1%-1.5% godišnje
Depoziti po viđenju preduzeća	1.7%-2.55% godišnje	-
Oročeni depoziti stanovništva do jedne godine	3%-16% godišnje	2.9%-9% godišnje
Oročeni depoziti stanovništva preko jedne godine	-	3.3%-9% godišnje
Oročeni depoziti banaka do jedne godine	8%-8.5% godišnje	3.5% godišnje
Oročeni depoziti preduzeća do jedne godine	5.85%-9.5% godišnje	1.25%-4% godišnje
Oročeni depoziti preduzeća preko jedne godine	-	0%-1% godišnje

Izloženost Banke riziku od promena kamatnih stopa prikazana je u Napomeni 36.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

34. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

34.3. Tržišni rizici (Nastavak)

b) Devizni rizik

Devizni rizik podrazumeva izloženost Banke riziku promene kursa stranih valuta u slučaju neuravnotežene devizne pozicije kao i u slučaju neuravnotežene pozicije pojedinačnih valuta.

Banka upravlja deviznim rizikom nastojeći da spreči negativne efekte promene međuvalunih kursa i kursa stranih valuta u odnosu na dinar (negativne kursne razlike) kako na finansijski rezultat Banke, tako i na sposobnost klijenata da vraćaju kredite u deviznom znaku.

U cilju zaštite od deviznog rizika, Banka dnevno prati kretanje deviznih kursa na finansijskom tržištu, vodi politiku niske izloženosti deviznom riziku i sa korisnicima kredita i plasmana ugovara valutnu klauzulu.

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije, Banka kontinuirano održava svoju deviznu poziciju u granicama zakonski propisanog maksimuma u odnosu na kapital, tako da pokazatelj njenog deviznog rizika na kraju svakog radnog dana ne bude veći od 30% u odnosu na kapital Banke – pokazatelj deviznog rizika (PDR).

Tokom 2007. godine godine, Banka je strogo vodila računa o usklađenosti pokazatelja deviznog rizika, pri čemu je navedeni pokazatelj bio na nivou koji je ispod propisane vrednosti.

Banka, pored praćenja usklađenosti pokazatelja deviznog rizika na dnevnom nivou, takođe vrši i praćenje vrednosti pod rizikom (Value at Risk – VaR) deviznog rizika koji se nalazi u bilansima Banke radi sagledavanja očekivanih maksimalnih gubitaka pod normalnim uslovima na tržištu. Prilikom obračuna vrednosti pod rizikom primenjuju se sledeće pretpostavke: statistički nivo pouzdanosti od 99%, period za koji se vrši predviđanje od jednog i deset radnih dana (Napomena 37b) i istorijski podaci o kretanju deviznih pariteta u poslednjih 250 radnih dana. Banka takođe, radi sagledavanja uticaja ekstremnih kretanja na tržištu vrši ispitivanja stresnih scenarija promena na tržištu i njihov uticaj na izloženost Banke deviznom riziku.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom najmanje jednom nedeljno na redovnim sednicama, a po potrebi i na vanrednim sednicama upravlja deviznim rizikom na bazi kupoprodaje deviza od strane komitenata, kao i plana plasiranja sredstava od strane kreditnog odeljenja, a za koje je planirano ugovaranje valutne klauzule kao instrumenta zaštite. Na bazi ovih informacija Odbor donosi odluke o kupovini ili prodaji deviza, kao i o arbitražama deviza radi upravljanja dugim ili kratkim pozicijama u pojedinim valutama.

Izloženost Banke riziku od promena kursa stranih valuta prikazana je u Napomeni 37.

b) Cenovni rizik hartija od vrednosti

Cenovni rizik je rizik fluktuacije tržišnih cena vlasničkih hartija od vrednosti, koje će uticati na fer vrednost ulaganja i ostalih izvedenih finansijskih instrumenata. Primarna izloženost Banke cenovnom riziku, proizlazi iz portfolija vlasničkih hartija od vrednosti koje su raspoložive za prodaju. Izloženost cenovnom riziku Banka ostvaruje u pozicijama koje se iskazuju po fer vrednosti – finansijskom imovinom namenjenom trgovanju i deviznom pozicijom. Kod upravljanja tržišnim rizicima Banka u potpunosti poštuje zakonske odredbe i odluke Narodne banke Srbije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

34. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

34.3. Tržišni rizici (Nastavak)

c) Cenovni rizik hartija od vrednosti (Nastavak)

Banka je razvila sistem upravljanja tržišnim rizicima koji se temelji na principima vrednosti pod rizikom da bi procenila tržišni rizik otvorenih pozicija i maksimalni mogući gubitak, odnosno izloženost cenovnom riziku iskazuje u formi potencijalnog gubitka (za utvrđeni vremenski period od jednog i deset trgovačkih dana (Napomena 38) i uz statističku pouzdanost na nivou 99%, a na osnovu istorijskih podataka u poslednjih 250 trgovačkih dana). Banka takođe, radi sagledavanja uticaja ekstremnih kretanja na tržištu vrši ispitivanja stresnih scenarija promena na tržištu i njihov uticaj na izloženost Banke cenovnom riziku.

Izloženost Banke cenovnom riziku prikazana je u Napomeni 38.

U 2007. godine godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika izloženosti i rizika ulaganja, i sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti predviđenih relevantnim procedurama i odlukama o odobravanju kredita i ulaganjima u finansijsku i nefinansijsku imovinu, obezbedila usklađenost svojih plasmana i ulaganja sa pokazateljima poslovanja propisanim od strane Narodne banke Srbije.

34.4. Rizici izloženosti banke

Odeljenje upravljanja rizicima prati, meri i izveštava nadležne odbore Banke o izloženostima Banke drugim rizicima, a pre svega izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica, riziku ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva, riziku koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena i operativni rizik.

U 2007. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika izloženosti i rizika ulaganja, i sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti predviđenih relevantnim procedurama i odlukama o odobravanju kredita i ulaganjima u finansijsku i nefinansijsku imovinu, obezbedila usklađenost svojih plasmana i ulaganja sa pokazateljima poslovanja propisanim od strane Narodne banke Srbije.

Rizici izloženosti Banke obuhvataju rizike izloženosti Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica, kao i rizike izloženosti Banke prema licu povezanom sa Bankom.

U skladu sa procedurama o upravljanju rizicima, Upravni odbor utvrđuje limite, odnosno koncentraciju plasmana po pojedinim pravnim licima ili grupi povezanih lica, i licima povezanim sa Bankom. Upravni odbor navedenim merama nastoji da obezbedi usklađenost izloženosti Banke sa propisanim limitima, odnosno obezbeđuje da zbir svih velikih izloženosti Banke ne bude veći od 400% kapitala Banke, kao i da ukupna izloženost Banke prema licu povezanom sa Bankom ne bude veća od 5% kapitala Banke, odnosno 25% kapitala Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica.

34.5. Rizici ulaganja banke

Rizici ulaganja banke, obuhvataju rizike ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva. U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, Sektor za Upravljanje rizicima prati ulaganja Banke i obaveštava Upravni odbor i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala banke, te da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine**34. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)****34.6. Rizik zemlje**

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na finansijski rezultat i kapital banke zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Imajući u vidu dugoročnu orijentaciju Banke na izvozno orijentisana preduzeća i preduzeća koja izvode investicione radove na inostranim tržištima, Banka je u svom angažovanju u vidu odobravanja kredita i drugih vidova podrške za navedene namene izložena uticaju i rizika zemlje. U skladu sa tim Banka će voditi politiku upravljanja tim rizikom na način da se obezbedi minimalna izloženost kroz adekvatno merenje rizika zemlje primenom usvojene kategorizacije i utvrđivanjem limita izloženosti prema zemljama na osnovu usvojenih merila rizičnosti, odnosno na osnovu utvrđenog rejtinga zemlje, kao i primenom prihvatljivih sredstava ublažavanja datog rizika.

34.7. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnost upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja.

Banka meri izloženost operativnom riziku u skladu sa zakonskim odredbama i odlukama Narodne banke Srbije. U upravljanju operativnim rizikom Banka sprovodi kvantitativne i kvalitativne mere koje se temelje na prikupljanju podataka o gubicima usred operativnog rizika, samostalnoj proceni rizika i sistema kontrola. Banka upravlja operativnim rizikom na način da minimizira uticaj negativnih i neuspelih unutrašnjih procesa, ljudi i sistema ili spoljnih događaja na finansijski rezultat Banke.

34.8. Upravljanje rizikom kapitala

Banka se opredelila za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Banka zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvala optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a akcionarima obezbedila dividende. Da bi očuvala odnosno korigovala strukturu kapitala, Banka može da izvrši korekciju isplata dividendi akcionarima, izda nove akcije ili da proda sredstva kako bi smanjilo dugovanja.

U odnosu na prethodnu godinu, nije bilo promena u politikama i merama za upravljanje rizikom kapitala (Napomena 30c).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

35. RIZIK LIKVIDNOSTI

a). Tabela u nastavku predstavlja analizu rokova dospeća sredstava i obaveza Banke na osnovu ugovorenih uslova plaćanja. Ugovoreni rokovi dospeća sredstava i obaveza određeni su na osnovu preostalog perioda na dan bilansa stanja u odnosu na ugovoreni rok dospeća.

Ročna struktura sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2007. godine prikazana je kako sledi

	U hiljadama dinara				
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Preko 1 godine	Ukupno
AKTIVA					
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	266,671	-	-	-	266,671
Depoziti kod Narodne banke i kratkoročne hartije od vrednosti koje se mogu refinansirati kod centralne banke	1,796,869	-	-	-	1,796,869
Potraživanja za kamatu i naknadu	19,792	-	-	-	19,792
Plasmani bankama	1062	133154	-	3170	137,386
Plasmani komitentima	495,543	390,810	407,371	504,779	1,798,503
Hartije od vrednosti i drugi plasmani kojima se trguje	-	122,108	-	-	122,108
Ulaganja u hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	5,017	2,358	-	-	7,375
Učešća u kapitalu i ostale hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	-	-	495,276	45,943	541,219
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	6,580	6,580
Osnovna sredstva	-	-	-	409961	409,961
Ostala sredstva i aktivna vremenska razgraničenja	11,374	2,005	2,299	-	15,678
Ukupna aktiva	2,596,328	650,435	904,946	970,433	5,122,142
OBAVEZE					
Obaveze prema bankama	117,924	-	-	-	117,924
Obaveze prema komitentima	814,231	445,228	391,407	173,784	1,824,650
Obaveza za kamate i naknade	880	-	-	-	880
Obaveze iz dobitka	-	-	-	-	-
Obaveze po osnovu tekućeg poreza na dobitak	-	1,345	-	-	1,345
Ostale obaveze iz poslovanja	20,440	-	10,710	5634	36,784
Rezervisanja	-	-	-	79,878	79,878
Ostale obaveze i pasivna vremenska razgraničenja	1954	2,461	7,385	-	11,800
Odložene poreske obaveze	-	-	-	25,261	25,261
Ukupna pasiva	955,429	449,034	409,502	284,557	2,098,522
Ročna neusklađenost					
Na dan 31. decembra 2007.	1,640,899	201,401	495,444	685,876	3,023,620
Na dan 31. decembra 2006.	2,193,655	(66,191)	138,682	244,333	2,510,479

b) Vrednost pokazatelja likvidnosti na dan 31. decembra 2007. godine i relevantne vrednosti u toku 2007. i 2006. godine date su u sledećoj tabeli:

Pokazatelj likvidnosti	2007.	2006.
31. decembra	6.66	9.23
Prosek za godinu	9.10	9.05
Najniži iznos	4.86	7.29
Najviši iznos	12.97	13.16

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

36. RIZIK OD PROMENA KAMATNIH STOPA

Izloženost Banke riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2007. godine prikazana je u sledećim tabelama:

a) Analiza dispariteta kamatno osetljive aktive i obaveza

	U hiljadama dinara					
	Do 1 meseca	Od 1 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Nekamatonosno	Ukupno
AKTIVA						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	185,463	-	-	-	81,208	266,671
Depoziti kod Narodne banke i kratkoročne hartije od vrednosti koje se mogu refinansirati kod centralne banke	1,465,000	-	-	-	331,869	1,796,869
Potraživanja za kamatu i naknadu	19,792	-	-	-	-	19,792
Plasmani bankama	3,169	133,154	-	-	1,063	137,386
Plasmani komitentima	599,327	384,301	350,433	464,442	-	1,798,503
Hartije od vrednosti i drugi plasmani kojima se trguje	-	-	-	-	122,108	122,108
Ulaganja u hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	5017	2,358	-	-	-	7,375
Učešća u kapitalu i ostale hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	-	-	-	-	541,219	541,219
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	6,580	6,580
Osnovna sredstva	-	-	-	-	409,961	409,961
Ostala sredstva i aktivna vremenska razgraničenja	-	-	-	-	15,678	15,678
Ukupna aktiva	2,277,768	519,813	350,433	464,442	1,509,686	5,122,142
OBAVEZE						
Obaveze prema bankama	17,924	100,000	-	-	-	117,924
Obaveze prema komitentima	477,648	403,316	124,718	70,470	748,498	1,824,650
Obaveza za kamate i naknade	880	-	-	-	-	880
Obaveze iz dobitka	-	-	-	-	-	-
Obaveze po osnovu tekućeg poreza na dobitak	-	-	-	-	1,345	1,345
Ostale obaveze iz poslovanja	-	-	-	-	36,784	36,784
Rezervisanja	-	-	-	-	79,878	79,878
Ostale obaveze i pasivna vremenska razgraničenja	-	-	-	-	11,800	11,800
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	25,261	25,261
Ukupno obaveze	496,452	503,316	124,718	70,470	903,566	2,098,522
Neto izloženost riziku od promene kamatnih stopa						
Na dan 31. decembra 2007.	1,781,316	16,497	225,715	393,972	606,120	3,023,620
Na dan 31. decembra 2006.	2,015,982	(167,971)	243,313	(17,735)	436,890	2,510,479

b) Analiza osetljivosti prihoda od kamata Banke na promene kamatnih stopa

Banka vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi, uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i plasmana, pre svega kredite i depozite budući da oni predstavljaju najznačajnije kamatonosne pozicije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

36. RIZIK OD PROMENA KAMATNIH STOPA (Nastavak)

U slučaju da je kamatna stopa na obaveze po depozitima u stranoj valuti na dan 31. decembra 2007. godine bila veća za 0.1% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2007. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za RSD 498 hiljada dinara, kao rezultat većih rashoda kamata. Da je kamata na obaveze po depozitima u dinarima na dan 31. decembra 2007. godine bila veća za 0.1% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2007. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za RSD 693 hiljada, kao rezultat većeg rashoda kamata.

U slučaju da je kamatna stopa na kredite u stranoj valuti na dan 31. decembra 2007. godine bila manja za 0.1% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2007. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za RSD 1,313 hiljada dinara, kao rezultat manjih prihoda kamata. U slučaju da je kamatna stopa na kredite u dinarima na dan 31. decembra 2007. godine bila manja za 0.1% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2007. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za RSD 2,369 hiljada dinara, kao rezultat manjeg prihoda kamata.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

37. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA

a). Analiza sredstava i obaveza po valutama sa stanjem na dan 31. decembar 2007. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara

	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno devizni podbilans	Dinarski podbilans	Ukupno
AKTIVA						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	29,867	29,305	8,437	67,609	199,062	266,671
Depoziti kod Narodne banke i kratkoročne hartije od vrednosti koje se mogu refinansirati kod centralne banke	176,062	155,807	-	331,869	1,465,000	1,796,869
Potraživanja za kamatu i naknadu	648	7,226	-	7,874	11,918	19,792
Plasmani bankama	3,169	-	-	3,169	134,217	137,386
Plasmani komitentima	408,563	331,086	-	739,649	1,058,854	1,798,503
Hartije od vrednosti i drugi plasmani kojima se trguje	122,108	-	-	122,108	-	122,108
Ulaganja u hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	-	-	-	-	7,375	7,375
Učešća u kapitalu i ostale hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	118	179,152	-	179,270	361,949	541,219
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	6,580	6,580
Osnovna sredstva	-	-	-	-	409,961	409,961
Ostala sredstva i aktivna vremenska razgraničenja	238	-	-	238	15,440	15,678
Ukupna aktiva	740,773	702,576	8,437	1,451,786	3,670,356	5,122,142
OBAVEZE						
Obaveze prema bankama	7,925	-	-	7,925	109,999	117,924
Obaveze prema komitentima	593,184	520,064	3,372	1,116,620	708,030	1,824,650
Obaveza za kamate i naknade	2	-	-	2	878	880
Obaveze po osnovu tekućeg poreza na dobitak	-	-	-	-	1,345	1,345
Ostale obaveze iz poslovanja	-	2,835	-	2,835	33,949	36,784
Rezervisanja	26,164	-	-	26,164	53,714	79,878
Ostale obaveze i pasivna vremenska razgraničenja	11	-	-	11	11,789	11,800
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	25,261	25,261
Ukupno obaveze	627,286	522,899	3,372	1,153,557	944,965	2,098,522
Neto devizna pozicija						
- Na dan 31. decembra 2007.	113,487	179,677	5,065	298,229	2,725,391	3,023,620
- Na dan 31. decembra 2006.	106,410	39,492	3,420	149,322	2,361,157	2,510,479

b). VaR analiza strukturnog deviznog rizika (desetodnevni VaR) sa stanjem na dan 31. decembar 2007. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara

	VaR na dan	Prosečan VaR	Minimalni VaR	Maksimalni VaR
Valutni VaR	43,744	16,200	6,708	43,325

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2007. godine

37. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

c). Analiza osetljivosti prihoda Banke na promene deviznih kurseva:

U slučaju da je na dan 31. decembra 2007. godine domaća valuta (RSD) zabeležila porast/pad za 10% u odnosu na EUR, a sve ostale varijable ostale nepromenjene, dobit za 2007. godinu nakon oporezivanja bila bi veća/manja za RSD 59,064 hiljada dinara, najvećim delom zbog kursnih razlika nastalih po osnovu preračuna potraživanja/obaveza banke. U slučaju da je na dan 31. decembra 2007. godine domaća valuta (RSD) zabeležila porast/pad za 10% u odnosu na USD, a sve ostale varijable ostale nepromenjene, dobit za 2007. godinu nakon oporezivanja bila bi veća/manja za RSD 21,139 hiljada dinara, najvećim delom zbog kursnih razlika nastalih po osnovu preračuna potraživanja/obaveza banke. U odnosu na 2006. godinu, dobit u 2007. godini je bila više/manje pod uticajem promena kursa stranih valuta, prvenstveno usled porasta potraživanja po kreditima iskazanim u EUR i indeksiranim deviznom klauzulom, i ista je neposredno uticala na iznos kapitala na dan 31. decembra 2007. godine.

38. CENOVNI RIZIK

VaR analiza portfolia plasmana izloženih cenovnom riziku (desetodnevni VaR) sa stanjem na dan 31. decembar 2007. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

	VaR na dan	Prosečan VaR	Minimalni VaR	U hiljadama dinara Maksimalni VaR
Kamatni VaR	10,526	6,241	2,362	11,329
VaR akcija	27,263	34,204	6,256	84,225

39. DEVIZNI KURS

Devizni kursevi

Devizni kurs utvrđen na međubankarskom sastanku deviznog tržišta primenjen na preračun pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra, za sledeće devize iznosi:

	2007.	U dinarima 2006.
EUR	79.2362	79.0000
USD	53.7267	59.9757
CHF	47.8422	49.1569

40. DOGAĐAJI NASTALI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo bitnih događaja nakon datuma bilansiranja koji bi zahtevali obelodanjivanje ili korekciju u bilansima Banke.